

Latvijas Republikas Senāts

LĒMUMS

Rīgā 2026. gada 19. jūnijā

Senāts šādā sastāvā: senatore referente Aija Branta, senatores Irīna Jansone un Inguna Radzeviča

rakstveida procesā izskatīja krimināllietu sakarā ar Latvijas Republikas Ģenerālprokuratūras Krimināltiesiskā departamenta Korupcijas apkarošanas koordinācijas nodaļas prokurora Monvīda Zelča kasācijas protestu un tā papildinājumiem (turpmāk – kasācijas protests) par Rīgas apgabaltiesas 2023. gada 4. augusta spriedumu.

Aprakstošā daļa

[1] Ar Ekonomisko lietu tiesas 2022. gada 31. janvāra spriedumu

[1.1] /Persona A/, personas kods /personas kods/,

atzīts par nevainīgu pret viņu celtajā apsūdzībā pēc Krimināllikuma 177. panta trešās daļas un attaisnots;

[1.2] /Persona B/, personas kods /personas kods/,

atzīts par nevainīgu pret viņu celtajā apsūdzībā pēc Krimināllikuma 177. panta trešās daļas un attaisnots;

[1.3] /Persona C/, personas kods /personas kods/,

atzīts par nevainīgu pret viņu celtajā apsūdzībā pēc Krimināllikuma 177. panta trešās daļas un attaisnots;

[1.4] /Persona D/, personas kods /personas kods/,

atzīts par nevainīgu pret viņu celtajā apsūdzībā pēc Krimināllikuma 177. panta trešās daļas un attaisnots;

[1.5] /Persona E/, personas kods /personas kods/,

atzīts par nevainīgu pret viņu celtajā apsūdzībā pēc Krimināllikuma 177. panta trešās daļas un attaisnots;

[1.6] /Persona F/, personas kods /personas kods/,

atzīts par nevainīgu pret viņu celtajā apsūdzībā pēc Krimināllikuma 177. panta trešās daļas un attaisnots;

[1.7] /Persona G/, personas kods /personas kods/,

atzīts par nevainīgu pret viņu celtajā apsūdzībā pēc Krimināllikuma 177. panta trešās daļas un attaisnots;

[1.8] /Persona H/, personas kods /personas kods/,

atzīts par nevainīgu pret viņu celtajā apsūdzībā pēc Krimināllikuma 177. panta trešās daļas un attaisnots;

[1.9] /Persona I/, personas kods /personas kods/,

atzīts par nevainīgu pret viņu celtajā apsūdzībā pēc Krimināllikuma 177. panta trešās daļas un attaisnots;

atzīts par nevainīgu pret viņu celtajā apsūdzībā pēc Krimināllikuma 195. panta trešās daļas un attaisnots;

[1.10] Izbeigts kriminālprocess par piespiedu ietekmēšanas līdzekļa piemērošanu sabiedrībai ar ierobežotu atbildību „/Nosaukums A/”, reģistrācijas numurs /reģistrācijas numurs/, (turpmāk – SIA „/Nosaukums A/”);

[1.11] Atcelts arests:

/Persona A/ piederošajam nekustamajam īpašumam /Adrese A/, kadastra numurs /numurs/, un 1/2 domājamai daļai no nekustamā īpašuma /Adrese B/, kadastra numurs /numurs/;

/Persona B/ piederošajai 1/10 domājamai daļai no nekustamā īpašuma /Adrese C/, kadastra numurs /numurs/;

/Persona C/ piederošajām sabiedrības ar ierobežotu atbildību „/Nosaukums B/”, reģistrācijas numurs /reģistrācijas numurs/, (turpmāk – SIA „/Nosaukums B/”) 2000 pamatkapitāla daļām;

/Persona D/ piederošajām akciju sabiedrības „/Nosaukums C/”, reģistrācijas numurs /reģistrācijas numurs/, (turpmāk – AS „/Nosaukums C/”), 10 001 akcijai;

/Persona F/ piederošajam nekustamajam īpašumam /Adrese D/, kadastra numurs /numurs/, un 1/2 domājamai daļai no nekustamā īpašuma /Adrese E/, kadastra numurs /numurs/;

/Persona H/ piederošajām sabiedrības ar ierobežotu atbildību „/Nosaukums D/”, reģistrācijas numurs /reģistrācijas numurs/, (turpmāk – SIA „/Nosaukums D/”) 1000 pamatkapitāla daļām un nekustamajam īpašumam /Adrese F/, kadastra numurs /numurs/;

/Persona I/ piederošajām sabiedrībai ar ierobežotu atbildību „/Nosaukums E/”, reģistrācijas numurs /reģistrācijas numurs/, (turpmāk – SIA „/Nosaukums E/”), 4020 pamatkapitāla daļām, sabiedrībai ar ierobežotu atbildību „/Nosaukums F/”, reģistrācijas numurs /reģistrācijas numurs/, (turpmāk – SIA „/Nosaukums F/”), 88 888 pamatkapitāla daļām un nekustamajam īpašumam /Adrese G/, kadastra numurs /numurs/.

[1.12] Izlemts jautājums par rīcību ar lietiskajiem pierādījumiem un dokumentiem.

[2] Pirmstiesas kriminālprocesā /Persona A/, /Persona B/, /Persona C/, /Persona D/, /Persona E/, /Persona F/, /Persona G/, /Persona H/ un /Persona I/ celta apsūdzība pēc Krimināllikuma 177. panta trešās daļas (likuma redakcijā līdz 2008. gada 31. augustam) par to, ka viņi ar viltu ieguva svešu mantu (krāpšana) lielā apmērā un organizētā grupā.

Turklāt /Persona I/ celta apsūdzība arī pēc Krimināllikuma 195. panta trešās daļas (likuma redakcijā līdz 2008. gada 31. augustam) par noziedzīgi iegūtu finanšu līdzekļu legalizēšanu lielā apmērā.

Attiecībā uz juridisko personu – SIA „/Nosaukums A/” – pieņemts lēmums uzsākt procesu par piespiedu ietekmēšanas līdzekļu piemērošanu sakarā ar apsūdzētā /Persona G/ juridiskās personas interesēs izdarītu krāpšanu.

[3] Ar Rīgas apgabaltiesas 2023. gada 4. augusta spriedumu, iztiesājot lietu sakarā ar prokurora M. Zelča apelācijas protestu, Ekonomisko lietu tiesas 2022. gada 31. janvāra spriedums atcelts daļā par:

/Persona A/, /Persona B/, /Persona C/, /Persona D/, /Persona E/, /Persona F/, /Persona G/, /Persona H/ un /Persona I/ atzīšanu par nevainīgiem pret viņiem celtajā apsūdzībā pēc Krimināllikuma 177. panta trešās daļas un attaisnošanu;

/Persona I/ atzīšanu par nevainīgu pret viņu celtajā apsūdzībā pēc Krimināllikuma 195. panta trešās daļas un attaisnošanu;

kriminālprocesa izbeigšanu par piespiedu ietekmēšanas līdzekļa piemērošanu SIA „/Nosaukums A/”.

[3.1] /Persona A/, /Persona B/, /Persona C/, /Persona D/, /Persona E/, /Persona F/, /Persona G/, /Persona H/ un /Persona I/ atzīti par nevainīgiem pret viņiem celtajā apsūdzībā pēc Krimināllikuma 177. panta trešās daļas un attaisnoti.

[3.2] /Persona I/ atzīts par nevainīgu pret viņu celtajā apsūdzībā pēc Krimināllikuma 195. panta trešās daļas un attaisnots.

[3.3] Izbeigts kriminālprocess par piespiedu ietekmēšanas līdzekļa piemērošanu SIA „/Nosaukums A/”.

Pārējā daļā pirmās instances tiesas spriedums atstāts negrozīts.

[4] Par Rīgas apgabaltiesas 2023. gada 4. augusta spriedumu prokurors M. Zelčs iesniedzis kasācijas protestu, kurā lūdz atcelt apelācijas instances tiesas spriedumu pilnībā un nosūtīt lietu jaunai izskatīšanai apelācijas instances tiesā sakarā ar tiesas pieļautu Kriminālprocesa likuma 574. panta 2. punktā norādīto pārkāpumu, kā arī pieļautiem Kriminālprocesa likuma 124. panta pirmās, otrās, trešās un ceturtās daļas, 127. panta pirmās un otrās daļas, 128. panta otrās un trešās daļas, 129. panta, 130. panta pirmās daļas, 455. panta trešās daļas, 511. panta otrās daļas, 512. panta pirmās daļas un 564. panta ceturtās daļas pārkāpumiem, kas atzīstami par Kriminālprocesa likuma būtiskiem pārkāpumiem šā likuma 575. panta trešās daļas izpratnē un noveduši pie nelikumīga nolēmuma.

Kasācijas protests pamatots ar turpmāk norādītajiem argumentiem.

[4.1] Atzīstot, ka sabiedrībai ar ierobežotu atbildību „/Nosaukums H/” (turpmāk – SIA „/Nosaukums H/”) nav nodarīts mantisks zaudējums, apelācijas instances tiesa nav izvērtējusi lietā esošos pierādījumus atbilstoši Kriminālprocesa likuma prasībām un nav pareizi piemērojusi Krimināllikuma 177. panta trešo daļu.

[4.1.1] Tiesas atzinums, ka SIA „/Nosaukums H/” nav nodarīti zaudējumi, izdarīts, fragmentāri izvērtējot Valsts kontroles 2009. gada 9. novembra revīzijas ziņojumā Nr. /numurs/ „VAS „/Nosaukums I/” ieņēmumu un izlietojuma likumība un atbilstība VAS „/Nosaukums I/” darbības mērķiem” (turpmāk – Valsts kontroles revīzijas ziņojums) paustos atzinumus daļā par televīzijas programmu zemes apraides ciparformātā ieviešanai noslēgto līgumu atbilstību tiesību aktiem, kā arī par SIA „/Nosaukums H/” veiktajiem maksājumiem par tehniskās zinātnības (*know-how*) licenci (turpmāk – Licence) un 11 % no SIA „/Nosaukums H/” 2010. gada neto ieņēmumiem.

Nepamatots ir apelācijas instances tiesas atzinums, ka, nosakot iespējamus zaudējumus, ir jāņem vērā SIA „/Nosaukums H/” darbības rezultātā gūtā peļņa visā televīzijas programmu zemes apraides ciparformātā projektā. Minētais tiesas secinājums ir pretrunā ar juridiskajā literatūrā paustajām atziņām.

Tas, ka SIA „/Nosaukums H/” izmaksas, kas radās sakarā ar noslēgto līgumu ar SIA „/Nosaukums A/”, iekļāva raidorganizāciju un galalietotāju rēķinos par pakalpojumiem televīzijas programmu zemes apraides ciparformātā projektā, nenozīmē, ka SIA „/Nosaukums H/” neradās nepamatotas izmaksas un tieši zaudējumi. Šajā gadījumā ar 2009. gada 30. marta Līgumu Nr. 42-09 starp SIA „/Nosaukums H/” un SIA „/Nosaukums A/” (turpmāk – Līgums Nr. 42-09) radušās izmaksas SIA „/Nosaukums H/” kompensēja citas personas – raidorganizācijas un

galalietotāji –, norēķinoties ar SIA „Nosaukums H” par televīzijas programmu zemes apraides ciparformātā pakalpojumiem.

To, ka šīs izmaksas kompensētas šādā veidā, apstiprina pierādījumi – Valsts kontroles revīzijas ziņojumā un SIA „Nosaukums H” 2018. gada 1. februāra vēstulē ietvertās ziņas par to, ka maksājumi SIA „Nosaukums A” ir radījuši SIA „Nosaukums H” izmaksu pieaugumu un vienlaikus tarifu sadārdzināšanu raidorganizācijām un gala lietotājiem, kuri apmaksājuši rēķinus par pakalpojumiem. Minētos pierādījumus apelācijas instances tiesa nav vērtējusi atbilstoši to saturam.

Turklāt arī pirmās instances tiesa atzinusi – fakts, ka kopumā televīzijas programmu zemes apraides ciparformātā projekts ir bijis peļņu nesošs, neizslēdz zaudējumu nodarīšanu SIA „Nosaukums H”, iepērkot dārgāku pakalpojumu, nekā to varētu nodrošināt cits komersants.

[4.1.2] Apelācijas instances tiesa nav vērtējusi atbilstoši to saturam komisijas ekspertīzes ekspertu atzinuma secinājumus par SIA „Nosaukums H” saskaņā ar Līgumu Nr. 42-09 SIA „Nosaukums A” labā veikto maksājumu pamatotību. Tiesa nav vērtējusi atzinumā secināto, ka tā 7. pielikuma 1. punktā norādītās Licences apraksta dokumentācija nesatur informāciju, kam būtu komercnoslēpuma vai cita būtiska vērtība, bez kuras nebūtu iespējama SIA „Nosaukums H” kā pasūtītāja darbība televīzijas programmu zemes apraides ciparformātā nodrošināšanā, ka noteiktais maksājums 11 % no SIA „Nosaukums H” 2010. gada neto ieņēmumiem nav samaksa par pakalpojumiem, bet bonusa vai premiāls maksājums.

Tiesa nav vērtējusi atzinumā secināto, ka ar Līgumu Nr. 42-09: 1) SIA „Nosaukums A” tikai nodevusi savus raidītājus izmantošanai apraidei; 2) maksājumu summas par SIA „Nosaukums A” pakalpojumiem ir bez maksājumu mērķa apraksta un nav pamatotas ar aprēķiniem.

Sprieduma 10.7.8. punktā, norādot, ka SIA „Nosaukums A” nodevusi SIA „Nosaukums H” dokumentu kopumu, kas, iespējams, kādā daļā arī saturēja tehnisko zinātību, kas tika atalgota ar ievērojamu samaksu, apelācijas instances tiesa vienlaikus atzinusi, ka ne apsūdzēto, ne liecinieku un ekspertu liecības, ne rakstveida pierādījumi neapstiprina, ka SIA „Nosaukums H” vai valsts akciju sabiedrība „Nosaukums I” (turpmāk – VAS „Nosaukums I”) kā apraidē iesaistītie, televīzijas programmu zemes apraides ciparformātā ieviešanai un nodrošināšanai būtu izmantojuši kaut ko vairāk par Rīgas televīzijas stacijā (turpmāk – RTS) uzstādītajām SIA „Nosaukums A” iekārtām vai VAS „Nosaukums I” un iekārtu izgatavotāju izveidotajiem tehniskajiem risinājumiem.

Minēto apstiprina arī apelācijas instances tiesas izklāstītās apsūdzētā /Persona F/ un liecinieku /Persona J/, /Persona K/, /Persona L/, /Persona M/, /Persona N/, /Persona O/, /Persona P/, /Persona R/ un apsūdzētā /Persona F/ liecības, ka viņi nav zinājuši par SIA „Nosaukums A” rīcībā esošu Licenci vai to, ka televīzijas programmu zemes apraides ciparformātā ieviešanai un nodrošināšanai būtu izmantota SIA „Nosaukums A” zinātība. Savukārt daļa liecinieku – /Persona S/, /Persona T/ un /Persona U/ –, kuri zinājuši par kādu dokumentu kopuma nodošanu SIA „Nosaukums H”, tos nav vērtējuši.

Vienlaikus tiesa atzinusi par ticamām liecinieka /Persona V/ liecības par to, ka Līguma Nr. 42-09 7. pielikumā norādītā Licence atbilst šāda dokumenta definīcijai un sniedz informāciju par konkrēto pakalpojumu un tā nodrošināšanas veidu. Apelācijas instances tiesa nav vērtējusi liecinieka liecības kopsakarā ar komisijas ekspertīzes ekspertu atzinumiem un nav sniegusi atzinumu par minēto liecību ticamību, ņemot vērā liecinieka un apsūdzētā /Persona C/ savstarpējo pazīšanos, kā arī to, ka daļa liecību nav attiecināmas uz izskatāmo kriminālprocesu.

Turklāt tiesas norādītais par to, ka, ieviešot un nodrošinot apraidi, nav izmantotas ziņas, ko saturēja SIA „Nosaukums A” nodotais dokumentu kopums, pēc būtības atbilst apsūdzībā norādītajam par SIA „Nosaukums A” kompetences neesību televīzijas programmu zemes apraides ciparformātā jomā un tam, ka SIA „Nosaukums A” līgumsaistībās ar SIA „Nosaukums H” piedalījās tikai ar atsevišķām apraidei paredzētajām iekārtām – RTS uzstādītajiem sešiem raidītājiem. Tāpat tas atbilst komisijas ekspertīzes ekspertu secinājumiem, ka Licences dokumentācija nesatur nekādu informāciju, kam būtu komercnoslēpuma vai cita būtiska vērtība, bez kuras nebūtu iespējama SIA „Nosaukums H” kā pasūtītāja darbība televīzijas programmu zemes apraides ciparformātā nodrošināšanai, tādēļ, ievērojot to, ka Licences saturs neietekmē pakalpojumu sniegšanu SIA „Nosaukums H”, Līguma Nr. 42-09 7.2. un 7.3. apakšpunktā noteiktā samaksa par Licenci ir nepamatota.

Savukārt tiesas norādītais, ka nav nozīmes apsūdzētā /Persona G/ liecībām par SIA „Nosaukums A” paveikto un liecinieku /Persona U/, /Persona Z/ un /Persona V/ liecībām par nodoto dokumentu kopumu un komisijas

ekspertīzes ekspertu atzinumiem, rada iespaidu par apelācijas instances tiesas pausto atzinumu neskaidrību un savstarpējo pretrunīgumu.

[4.1.3] Pamatojot maksu par Licenci ar /Persona G/ liecībām, tiesa nav izvērtējusi faktu, ka SIA „/Nosaukums H/” ir valstij vairāk nekā 51 % apmērā piederoša komercsabiedrība, kura rīkojas ar valstij pastarpināti piederošajiem aktīviem.

[4.1.4] Tiesa nav vērtējusi atbilstoši tā saturam apsūdzības izmantoto pierādījumu – SIA „/Nosaukums H/” 2018. gada 1. februāra atbildē procesa virzītājam ietvertās ziņas par SIA „/Nosaukums A/” nodotās Licences iegūšanas pamatotību postenī „Koncesijas, patenti, preču zīmes un tamlīdzīgas tiesības” un ar to saistītos apstākļus.

Tāpat tiesa nav pamatojusi SIA „/Nosaukums A/” spēju nekavējoties uzsākt apraidi Rīgā un tās reģionā, ņemot vērā, ka projektā un līgumattiecībās tā piedalījās tikai ar sešiem raidītājiem, savukārt apraides uzsākšanai tai bija jāsadarbojas un jāslēdz līgums ar VAS „/Nosaukums I/”.

[4.1.5] Tiesa nepamatoti par neattiecināmiem pierādījumiem atzinusi kriminālprocesa Nr. 3870001003 materiālus, kurās ietvertās ziņas apsūdzība izmantojusi SIA „/Nosaukums A/” raidītāju iegādāšanās fakta un to patiesās vērtības pierādīšanai.

[4.1.6] Apelācijas instances tiesa nemotivēti atzinusi par neattiecināmiem uz konkrēto kriminālprocesu un nav vērtējusi valsts apsūdzības izmantotos elektroniskos pierādījumus, proti, no SIA „/Nosaukums H/” pirmstiesas procesā iegūtās datnes ar dokumentu projektiem, kuros uzskaitīti tehniskie līdzekļi, norādīta katras vienības cena un kopējā vērtība – 2 475 796,95euro. Tiesa nav izvērtējusi, ka šajās datnēs esošo dokumentu projektos norādītais tehnisko līdzekļu uzskaitījums atbilst Līguma Nr. 42-09 3. pielikumā norādītajam SIA „/Nosaukums A/” tehnisko līdzekļu uzskaitījumam, ar vienīgo atšķirību, ka pielikumā nav norādīta katras tehniskās vienības cena, bet kopējā vērtība – 2 475 796,95euro – norādīta kā maksa par Licenci. Dokumentos fiksētais apstiprina, ka SIA „/Nosaukums H/” šo summu samaksāja par raidītājiem, kurus tā faktiski neiegādājās, jo tie palika SIA „/Nosaukums A/” īpašumā.

[4.1.7] Tiesa nav pamatojusi secinājumu par SIA „/Nosaukums H/” veikto maksājumu 11 % apmērā no tās ienākumiem pamatotību. Tiesa nav ņēmusi vērā, ka minēto maksājumu veidoja ne tikai ienākumi no televīzijas programmu zemes apraides ciparformatā Rīgā un tās reģionā, kurā tika izmantoti SIA „/Nosaukums A/” seši raidītāji, bet arī no SIA „/Nosaukums H/” ienākumiem par apraidi visā valsts teritorijā, kurā saskaņā ar Līgumu Nr. 42-09 SIA „/Nosaukums A/” nepiedalījās. Līdz ar to SIA „/Nosaukums H/” nebija pamata veikt maksājumus SIA „/Nosaukums A/” no minētajiem ienākumiem, jo apraidi ārpus Rīgas un tās reģiona ar saviem raidītājiem nodrošināja VAS „/Nosaukums I/”, kura nekādus maksājumus no SIA „/Nosaukums H/” ienākumiem nesaņēma.

[4.2] Vērtējot Ministru kabineta 2008. gada 2. septembra noteikumu Nr. 714 „Kārtība, kādā tiek ieviesta elektronisko sabiedrības saziņas līdzekļu veidoto programmu apraide ciparformatā” (turpmāk – Noteikumi Nr. 714) projekta izstrādāšanas procesu, apelācijas instances tiesa nav izvērtējusi vairākus rakstveida un elektroniskos pierādījumus, savukārt atsevišķu dokumentu saturu un lietā nopratināto personu liecības vērtējusi fragmentāri, virspusēji un nepilnīgi. Pieļaujot minētos pārkāpumus pierādījumu vērtēšanā, tiesa nepamatoti atzinusi, ka Noteikumi Nr. 714 nav izstrādāti SIA „/Nosaukums A/” interesēs, lai novērstu šķēršļus tās iesaistīšanai televīzijas programmu zemes apraides ciparformatā projektā un līgumattiecībās ar SIA „/Nosaukums H/” un VAS „/Nosaukums I/” un prettiesiski iegūtu SIA „/Nosaukums H/” finanšu līdzekļus lielā apmērā.

[4.2.1] Tiesa virspusēji un neatbilstoši to saturam vērtējusi: 1) satiksmes ministra vietā īpašu uzdevumu ministra sabiedrības integrācijas lietās 2008. gada 12. augusta vēstuli Ministru prezidentam, informējot, ka starpinstitūciju sanāksmes laikā netika panākta vienošanās ar Valsts kancelejas Politikas koordinācijas departamentu, daļēji panākta vienošanās ar Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisiju, Tieslietu ministriju un Nacionālo radio un televīzijas padomi, vēstulei pievienoto Noteikumu Nr. 714 projektu un tā 2., 3., 6., 11., 12. un 14. punktā noteikto, kā arī Paskaidrojumu rakstu ar pielikumu, ko, tāpat kā Noteikumu Nr. 714 projektu parakstījis /Persona E/, un viņa liecību par projekta virzību un tā parakstīšanas apstākļiem; 2) Valsts kancelejas Juridiskā departamenta 2008. gada 13. augusta atzinumu Nr. TA-4224 par Noteikumu Nr. 714 projekta 6. punktā paredzēto, proti, ka televīzijas programmu zemes apraidi ciparformatā nodrošina elektronisko sakaru komersants, kuru konkursa kārtībā nosaka Satiksmes ministrija, vērsot uzmanību uz Radio un televīzijas likuma 10. panta pirmajā daļā un Elektronisko sakaru likuma 47. pantā noteikto, kā arī lūdzot precizēt Noteikumu Nr. 714 projektu atbilstoši likumā noteiktajam regulējumam; 3) Ministru prezidenta 2008. gada 15. augustā

pieņemto rezolūcijas lēmumu ar uzdevumu Valsts kancelejai sagatavot Noteikumu Nr. 714 projektu izskatīšanai valsts sekretāru sanāksmē saistībā ar projekta virzību; 4) 2008. gada 20. augusta vēstulei Ministru prezidentam pievienoto /Persona H/ un /Persona E/ parakstīto Noteikumu Nr. 714 projektu un apstākļus saistībā ar tā 6. punkta satura grozījumiem, kā arī /Persona E/ parakstīto Paskaidrojumu rakstu; 5) apstākļus saistībā ar Noteikumu Nr. 714 projekta grozījumu virzīšanu steidzamības kārtībā atbilstoši Valsts kancelejas 2008. gada 13. augusta atzinumā Nr. TA- 4224 minētajam; 6) Valsts kancelejas, Tieslietu ministrijas, Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisijas, Nacionālās radio un televīzijas padomes, Konkurences padomes, Īpašu uzdevumu ministra elektroniskās pārvaldes lietās sekretariāta, Finanšu ministrijas laikā no 2008. gada 30. jūnija līdz 9. jūlijam sniegtos atzinumus un viedokļus par valsts sekretāru sanāksmē 2008. gada 19. jūnijā izsludināto Noteikumu Nr. 714 projektu, kā arī liecinieku /Persona AA/ (Valsts kancelejas Politikas koordinācijas departaments) un /Persona AB/ (Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisija) liecības.

Virspusēji un neatbilstoši to saturam vērtējot 2008. gada 12. augustā un 20. augustā Ministru prezidentam iesniegtos Noteikumu Nr. 714 projektus, tiesa nav ņēmusi vērā, ka tajos noteiktais attiecās tikai uz apraides procesa raidīšanas daļu Radio un televīzijas likuma izpratnē un līdz ar to pat formāli neparedzēja konkursu vai pretendentu atlasīšanu uz televīzijas programmu veidošanu un programmu paketēšanu. Turklāt pretēji Rīkojumā Nr. 789 apstiprinātajam Konceptijas pirmajam variantam projektos nebija ietverti nosacījumi par klientu apkalpošanas struktūras un televīzijas programmu zemes apraides ciparformātā pakalpojumu attīstības nodrošināšanu.

[4.2.2] Tiesa nav vērtējusi apstākļus par Noteikumu Nr. 714 projektu 6. punkta satura grozīšanu un izskatīšanu steidzamības kārtībā un to atbilstību Radio un televīzijas likuma 58. panta pirmajā daļā noteiktajam.

[4.2.3] Tāpat tiesa nav sniegusi atzinumu par Valsts kontroles revīzijas ziņojumā secināto par Satiksmes ministrijas izstrādāto Noteikumu Nr. 714 projekta gala redakciju.

[4.2.4] Atzīstot, ka apsūdzētie /Persona H/, /Persona E/ un /Persona F/ nav devuši norādījumus Satiksmes ministrijas ierēdņiem veikt jebkādas izmaiņas Noteikumu Nr. 714 projektā, bet izmaiņu autors bijis /Persona AC/, apelācijas instances tiesa atbilstoši to saturam nav izvērtējusi apsūdzēto /Persona H/, /Persona E/, /Persona F/ un liecinieku /Persona AC/, /Persona AD/ un /Persona AE/ liecības par Noteikumu Nr. 714 projekta gala redakcijas pieņemšanas apstākļiem.

[4.3] Apelācijas instances tiesa, atzīstot, ka Noteikumi Nr. 714 nav izstrādāti SIA „Nosaukums A” iesaistīšanai televīzijas programmu zemes apraides ciparformātā nodrošināšanā, pieļāvusi Kriminālprocesa likuma pārkāpumus, vērtējot pierādījumus par: 1) SIA „Nosaukums A” iesaistīšanu televīzijas programmu zemes apraides ciparformātā nodrošināšanā; 2) VAS „Nosaukums I” plānu iegādāties raidītājus televīzijas programmu zemes apraides ciparformātā nodrošināšanai Rīgā un tās reģionā.

[4.3.1] Atzīstot par pamatotu SIA „Nosaukums A” iesaistīšanu televīzijas programmu zemes apraides ciparformātā nodrošināšanā, apelācijas instances tiesa pieļāvusi Kriminālprocesa likuma pārkāpumus, vērtējot lietā esošos pierādījumus.

[4.3.1.1] Tiesa nav vērtējusi un sniegusi atzinumu par starp SIA „Nosaukums H” un SIA „Nosaukums A” 2008. gada 8. augustā noslēgto Konfidencialitātes līgumu un par apsūdzēto saziņu nolūkā iesaistīt SIA „Nosaukums A” televīzijas programmu zemes apraides ciparformātā projektā un līgumattiecībās ar SIA „Nosaukums H”. Tiesa nav ņēmusi vērā, ka tobrīd vēl nebija izstrādāti un pieņemti Noteikumi Nr. 714, uz kuru pamata vēlāk tika rīkots konkurss „Kandidāta atlase televīzijas programmu zemes apraides nodrošināšanai ciparformātā” (turpmāk – Konkurss), un kura izstrādi, lai uz to pamata televīzijas programmu zemes apraides ciparformātā projektā varētu iesaistīt SIA „Nosaukums A”, laikā no 2008. gada 19. jūnija līdz 12. augustam nodrošināja apsūdzētie /Persona F/, /Persona E/ un /Persona H/.

[4.3.1.2] Tiesa arī nav vērtējusi /Persona G/ SIA „Nosaukums A” vārdā 2008. gada 24. oktobrī SIA „Nosaukums H” iesniegtajā dokumentā „Piedāvājums” norādītās ziņas par piedāvājumu kopīgi piedalīties Satiksmes ministrijas izsludinātajā konkursā un šā dokumenta patieso būtību par 15 000 000 latu iegādāties SIA „Nosaukums A” parādsaistības. Tāpat tiesa nav sniegusi pamatojumu, vai šādi nosacījumi, kas tika iekļauti arī Līgumā Nr. 42-09, atbilda SIA „Nosaukums H” interesēm, kā arī nav pamatojusi SIA „Nosaukums A” spēju nodrošināt apraidi Rīgā un tās reģionā vienīgi ar tās rīcībā esošajiem raidītājiem.

[4.3.1.3] Atzīstot, ka SIA „Nosaukums A” bijusi pietiekama kompetence, lai piedalītos televīzijas programmu zemes apraides ciparformātā ieviešanas un nodrošināšanas procesā, tiesa neatbilstoši to saturam vērtējusi

liecinieku /Persona AF/ un /Persona P/ liecības, lai gan liecinieki snieguši liecības par SIA „Nosaukums G”, nevis SIA „Nosaukums A”.

[4.3.1.4] Tāpat tiesa neatbilstoši to saturam vērtējusi 2007. gada 16. jūlijā starp SIA „Nosaukums A” un VAS „Nosaukums I” un 2007. gada 31. augustā starp VAS „Nosaukums I” un SIA „Nosaukums J” noslēgtos līgumus, kas apliecina, ka SIA „Nosaukums A” piederošo raidītāju uzstādīšanu RTS, sagatavošanu ekspluatācijai, testēšanu, tehnisko apkalpošanu, elektroenerģijas piegādi iekārtām, izmantošanu programmu apraidei testa režīmā veikusi VAS „Nosaukums I”, nevis SIA „Nosaukums A”. Tiesa nav izvērtējusi pēc būtības ar VAS „Nosaukums I” saistīto liecinieku – /Persona L/, /Persona AG/, /Persona AH/, /Persona AI/, /Persona AJ/, /Persona AK/, /Persona O/ un /Persona M/ – liecības, kuras apstiprina minētajos līgumos norādīto, proti, ka tieši VAS „Nosaukums I” speciālisti, piedaloties iekārtu izgatavotājiem, uzstādījuši SIA „Nosaukums A” piederošās iekārtas, savienojot tās vienotā sistēmā ar citām iekārtām, un nodrošinājuši to ekspluatāciju un uzraudzību.

[4.3.1.5] Norādot, ka SIA „Nosaukums H” izsniegtajos datu nesējos esošie dokumenti satur informāciju par laikā no 2008. gada 30. oktobra līdz 2009. gada 14. janvārim e-pastā notikušo viedokļu saskaņošanu par apraides ieviešanai nepieciešamo budžetu, apelācijas instances tiesa nav atklājusi neviena dokumenta saturu, kas apstiprinātu šādu saraksti.

[4.3.1.6] Tiesa neatbilstoši tās saturam vērtējusi VAS „Nosaukums I” 2008. gada 5. novembra vēstulē ietvertu informāciju, tajā skaitā par tās spēju nodrošināt apraidi Rīgā un tās reģionā ar saviem raidītājiem, kā arī vēstulei pievienotajā plānoto papildu iegādājamo pamatlīdzekļu sarakstā ietvertu informāciju un VAS „Nosaukums I” 2008. gada kapitālieguldījumu plānu.

Tāpat tiesa vispārīgi izklāstījusi, bet nav vērtējusi SIA „Nosaukums A” bankas kontu izdrukas, kurās ietvertās ziņas apstiprina, ka saskaņā ar Līgumu Nr. 4209 SIA „Nosaukums H” maksājumus SIA „Nosaukums A” sākusi veikt tikai 2008. gada 8. decembrī.

[4.3.1.7] Saistībā ar veiktajiem grozījumiem Noteikumu Nr. 714 projektā tiesa nav vērtējusi liecinieku /Persona AL/, /Persona AE/, /Persona AC/, /Persona AD/ liecības un 2006. gada 15. decembra vienošanos starp /Persona AL/ un /Persona I/, 2007. gada 10. maija pirkuma līgumu starp SIA „Nosaukums G” un SIA „Nosaukums K” un 2007. gada 28. maija vienošanos par aizdevumu starp /Persona AL/ un SIA „Nosaukums A”.

[4.3.1.8] Tāpat tiesa nav vērtējusi Iepirkumu uzraudzības biroja 2011. gada 15. augustā sniegto informāciju par Publisko iepirkumu likuma un Koncesiju likuma regulējuma piemērošanu attiecībā uz radiofrekvenču spektra lietošanas tiesībām.

[4.3.1.9] Apelācijas instances tiesa, vērtējot neatbilstoši tā saturam Valsts kontroles revīzijas ziņojumu, nav sniegusi atzinumu par visiem tajā norādītajiem pārkāpumiem, kas pieļauti, izstrādājot Konkursa nolikumu „Kandidāta atlase televīzijas programmu zemes apraides nodrošināšanai ciparformātā” (turpmāk – Konkursa nolikums), un Konkursa norisē.

[4.3.2] Atzīstot, ka VAS „Nosaukums I” lēmumu sadarboties ar SIA „Nosaukums A” un televīzijas programmu zemes apraides nodrošināšanai ciparformātā ieviešanā un izmantot tai piederošos raidītājus noteikusi: 1) vēlme neieguldīt papildu līdzekļus sešu raidītāju iegādei; 2) iespēja ātrāk uzsākt apraidi Rīgā un tās reģionā; 3) nevēlēšanās uzņemties atbildību par televīzijas programmu zemes apraides nodrošināšanai ciparformātā noteiktā termiņa pārkāpumu; 4) pārliecības neesība par uzņēmuma tiesībām sniegt pilnu pakalpojumu – tehniski nodrošināt televīzijas programmu zemes apraidi ciparformātā un veidot televīzijas raidījumu saturu –, apelācijas instances tiesa pēc būtības nav vērtējusi visus pierādījumus, kurus tā izklāstījusi spriedumā, bet atsevišķus pierādījumus nav vērtējusi vispār.

[4.3.2.1] Tiesa pēc būtības nav vērtējusi VAS „Nosaukums I” valdes locekļa /Persona AG/ 2007. gada 16. februāra vēstulē satiksmes ministram norādīto par VAS „Nosaukums I” gatavību ieviest televīzijas programmu zemes apraidi ciparformātā visā Latvijas teritorijā līdz 2011. gadam, ka apraides ieviešanai Rīgā un tās reģionā 2008. gadā nepieciešami kapitālieguldījumi, tai skaitā septiņu raidītāju iegādei.

Minētās vēstules saturu tiesa nav vērtējusi saistībā ar turpmāk sekojošiem notikumiem – normatīvo aktu grozīšanu, Konkursa rīkošanu, līgumu noslēgšanu 2009. gada 30. martā starp SIA „Nosaukums H”, SIA „Nosaukums A” un VAS „Nosaukums I”.

[4.3.2.2] Tiesa nav vērtējusi liecinieku /Persona AG/, /Persona L/ (VAS „/Nosaukums I” valdes loceklis, vēlāk priekšsēdētājs) un /Persona AM/ (VAS „/Nosaukums I” valdes loceklis) liecības daļā par to, ka VAS „/Nosaukums I” sākotnēji nav plānojuši izmantot SIA „/Nosaukums A/” piederošos raidītājus, ņemot vērā tehniskā personāla norādes par raidītāju slikto tehnisko stāvokli, bet iegādāties jaunus, tai skaitā Rīgas un tās reģiona apraidei, un par šiem plāniem tika norādīts arī pieteikumā Satiksmes ministrijas rīkotajai kandidātu atlasei, kā arī liecinieka /Persona AJ/ (VAS „/Nosaukums I” valdes loceklis) liecības daļā par to, ka VAS „/Nosaukums I” pati varēja nodrošināt apraidi, tai skaitā arī Rīgā un tās reģionā.

Turklāt tiesa nav vērtējusi /Persona L/ liecības par to, ka VAS „/Nosaukums I” nebija jāizmanto SIA „/Nosaukums A/” piederošie seši raidītāji, kas bija uzstādīti RTS /Adrese H/ saskaņā ar 2007. gada 16. jūlija līgumu.

Tiesa nav vērtējusi arī liecinieka /Persona L/ liecības par to, ka raidīšana ir specifisks VAS „/Nosaukums I” pamata pakalpojums, tādēļ tā centusies nodrošināt tās tīkla kritiskās sastāvdaļas, kurām pieskaitāmi arī raidītāji, kā arī pārdot pilnu pakalpojumu, tas ir, nodrošināt raidīšanu ar savām tehniskajām iekārtām. Minētā iemesla dēļ, noraidīts pretendenta – Francijas uzņēmuma TFD S. A. S. – piedāvājums iznomāt VAS „/Nosaukums I” telpas uzņēmuma raidītājiem un galvas stacijai.

Norādot uz VAS „/Nosaukums I” nevēlēšanos uzņemt atbildību par televīzijas programmu zemes apraides nodrošināšanas ciparformātā ieviešanas termiņa pārkāpumu, tiesa nav izvērtējusi liecinieku /Persona AG/ un /Persona L/ liecības par to, ka šādi termiņi VAS „/Nosaukums I” nebija noteikti. Turklāt jebkādi apraides ieviešanas termiņi bija atkarīgi vienīgi no VAS „/Nosaukums I”, proti, cik ilgā laikā tā varēs izveidot apraides tīklus, iegādāties un uzstādīt nepieciešamo aparatūru.

Tiesa nav vērtējusi liecinieka /Persona L/ liecības par līguma ar SIA „/Nosaukums H/” un SIA „/Nosaukums A/” noslēgšanas iemesliem.

[4.3.2.3] Neatbilstoši tā saturam tiesa vērtējusi VAS „/Nosaukums I” pieteikumu Konkursam, jo tajā nebija norādīts, ka televīzijas programmu zemes apraides nodrošināšanai ciparformātā Rīgā un tās reģionā plānots izmantot SIA „/Nosaukums A/” RTS uzstādītos sešus raidītājus. Tiesa arī nav vērtējusi pieteikuma 20. pielikumā norādīto, ka apraides nodrošināšanai Rīgā un tās reģionā ir plānota jaunu raidītāju iegādāšanās.

[4.3.2.4] Atsaucoties uz liecinieka /Persona T/ liecībām par to, ka nepieciešamo raidītāju neesība VAS „/Nosaukums I” un šā iemesla dēļ atlikta televīzijas programmu zemes apraides ciparformātā pakalpojuma ieviešana nozīmētu mazākus ienākumus SIA „/Nosaukums H/” un pasliktinātu tās pozīcijas tirgū, tiesa nav izvērtējusi liecinieka liecību hipotētisko raksturu, jo tajās paustais apgalvojums nav pamatots ar pierādījumiem.

[4.3.2.5] Apelācijas instances tiesa, neizvērtējot atbilstoši saturam Rīkojumā Nr. 789 un ar to apstiprinātajā Konceptcijas pirmajā variantā noteikto, sprieduma 10.6.8. punktā paudusi kļūdainu un pierādījumiem neatbilstošu izpratni par VAS „/Nosaukums I” citiem komersantiem sniegto tā saucamo „nepilno pakalpojumu”. Ar Rīkojumu Nr. 789 atbalstītais Konceptcijas pirmais variants paredzēja, ka televīzijas programmu zemes apraides nodrošināšanu ciparformātā attīsta VAS „/Nosaukums I”, kas klientu apkalpošanas struktūras un televīzijas programmu zemes apraides ciparformātā pakalpojumu attīstīšanai konkursa vai izsoles kārtībā var piesaistīt sadarbības partneri. Tas nozīmē, ka VAS „/Nosaukums I” bija noteikta ekskluzīva loma televīzijas programmu zemes raidīšanas ciparformātā nodrošināšanā. Savukārt sadarbības partneris bija jāpiesaista konkursa vai izsoles kārtībā un tikai attiecībā uz klientu apkalpošanas struktūru pakalpojumu attīstību.

Atzīstot, ka „nepilnais pakalpojums” nozīmē klientu apkalpošanas struktūras un televīzijas programmu zemes apraides ciparformātā pakalpojumu attīstības nodrošināšanu, tiesa neatbilstoši tā saturam vērtējusi Konkurences padomes 2007. gada 13. jūnija lēmumu, kā arī liecinieka /Persona AG/ liecību, jo no tās satura konstatējams, ka liecinieks liecinājis nevis par apraidi, bet raidīšanu.

Tāpat tiesa paudusi kļūdainu un pierādījumiem neatbilstošu izpratni par VAS „/Nosaukums I” citiem komersantiem sniegto tā saucamo „pilno pakalpojumu”. Tiesa nav izvērtējusi Noteikumos Nr. 714 ietverto, kā arī Konkurences padomes 2009. gada 23. jūlija atbildē Valsts kontrolei norādīto, ka saskaņā ar Radio un televīzijas likuma 2. panta 1. punktu apraide ir programmu veidošana (komplektēšana) un sākotnējā izplatīšana publiskai uztveršanai, savukārt saskaņā ar šā likuma 8. punktu raidīšana ir programmu sākotnējā izplatīšana publiskai uztveršanai ar zemes raidītāju, kabeļu tīklu vai satelītu palīdzību vai kodētā veidā, lietojot

radiofrekvenču spektra daļu starptautiskajos standartos noteiktās frekvencēs un kanālos, turklāt saskaņā ar Noteikumu Nr. 714 2. un 3. punktu tie attiecas tikai uz apraides procesa raidīšanas daļu.

Faktu, ka VAS „/Nosaukums I/” kompetence un loma sākotnēji bija plānota tieši kā televīzijas programmu zemes apraides nodrošināšana ciparformātā, nevis kā gala klientu apkalpošana un maksas televīzijas programmu satura piegāde, apstiprina lietā noskaidrotie apstākļi un 2009. gada 30. marta līgumos starp VAS „/Nosaukums I/”, SIA „/Nosaukums H/” un SIA „/Nosaukums A/” noteiktais.

Tiesas norādītais, ka SIA „/Nosaukums A/” ar savu uztverošo staciju nodrošina televīzijas signāla saņemšanu no televīzijas kanāliem un ar savu galvas staciju veic televīzijas signālu sagatavošanu digitālajai apraidei, neattiecas uz šajā kriminālprocesā izvērtējamiem līgumiem, bet gan uz citām SIA „/Nosaukums A/” un SIA „/Nosaukums H/” līgumsaistībām, kuras neietilpst šā kriminālprocesa priekšmetā. Savukārt tiesas norādītais, ka SIA „/Nosaukums A/” ar saviem raidītājiem un televīzijas signālu piegādes kanāliem antenai (kombainieriem) arī nodrošina televīzijas signālu nodošanu VAS „/Nosaukums I/” antenām, kas televīzijas signālu nogādā virs Rīgas un tās reģiona, tieši attiecas uz apsūdzībā norādīto VAS „/Nosaukums I/” lomu un kompetenci Rīgas un tās reģiona apraides nodrošināšanā, kurā ar apsūdzēto darbībām VAS „/Nosaukums I/” mērķtiecīgi tika aizstāta ar SIA „/Nosaukums A/”, palielinot SIA „/Nosaukums H/” izmaksas un radot tai zaudējumus, kā arī radot VAS „/Nosaukums I/” interešu apdraudējumu saistībā ar tās plānoto dalību televīzijas programmu zemes apraides nodrošināšanā ciparformātā projektā. Turklāt tiesa nav ņēmusi vērā, ka SIA „/Nosaukums A/” nebija raidorganizācija un neveidoja programmas, kuru raidīšana būtu jānodrošina VAS „/Nosaukums I/”.

[4.4] Apelācijas instances tiesa pieļāvusi Kriminālprocesa likuma pārkāpumus, vērtējot Konkursa nolikuma tapšanas apstākļus un Konkursa norisi.

Vērtējot neatbilstoši to saturam Valsts kontroles revīzijas ziņojuma secinājumus par Noteikumos Nr. 714 paredzēto VAS „/Nosaukums I/” lomu un pienākumiem, tiesa nepamatoti atzinusi, ka, iekļaujot Konkursa nolikumā SIA „/Nosaukums H/” pienākumu 60 darba dienu laikā nodibināt tiesiskās attiecības ar VAS „/Nosaukums I/” par tās infrastruktūras izmantošanu, tā kļuvusi par līdzvērtīgu saistību dalībnieku.

Noraidot kā nepamatotu Valsts kontroles revīzijas ziņojumā secināto, ka Konkursa nolikuma izstrādāšanā un pretendentu piedāvājumu vērtēšanā netika iesaistīti eksperti, Elektronisko sakaru direkcijas un Nacionālās radio un televīzijas padomes pārstāvji, tiesa kopsakarā ar šo secinājumu nav vērtējusi liecinieku /Persona AE/, /Persona AC/ un /Persona AD/ liecības.

Tiesa nav vērtējusi apsūdzētā /Persona E/ un liecinieku /Persona AN/ un /Persona AO/ liecības par Konkursa komisijas sastāva noteikšanas apstākļiem un Konkursa norisi.

Tāpat tiesa nav izvērtējusi visus Valsts kontroles revīzijas ziņojumā norādītos atzinumus par Konkursa nolikumā pieļautajām nepilnībām.

[4.5] Apelācijas instances tiesa atzinusi, ka SIA „/Nosaukums A/” labā nav izdarīts apsūdzētajiem inkriminētais Krimināllikuma 177. panta trešajā daļā paredzētais noziedzīgais nodarījums.

Ņemot vērā, ka apelācijas instances tiesas spriedums daļā par apsūdzēto atzīšanu par nevainīgiem pret viņiem celtajā apsūdzībā un attaisnošanu ir taisīts, pārkāpjot Kriminālprocesa likuma normas un nepareizi piemērojot Krimināllikuma 177. panta trešo daļu, apelācijas instances tiesas spriedums šajā daļā nav atzīstams par tiesisku un pamatotu Kriminālprocesa likuma 511. panta otrās daļas un 512. panta pirmās daļas izpratnē.

[4.6] Atzīstot, ka nav izdarīts apsūdzētajiem inkriminētais Krimināllikuma 177. panta trešajā daļā paredzētais noziedzīgais nodarījums, kas izskatāmajā lietā atzīstams par predikatīvo noziedzīgo nodarījumu, apelācijas instances tiesa secinājusi, ka līdz ar to nav konstatējams apsūdzētajam /Persona I/ inkriminētais Krimināllikuma 195. panta trešajā daļā paredzētais noziedzīgais nodarījums, proti, noziedzīgi iegūto līdzekļu – 1 266 355,91euro – legalizācija. Ņemot vērā, ka spriedums daļā par apsūdzēto atzīšanu par nevainīgiem pret viņiem celtajā apsūdzībā pēc Krimināllikuma 177. panta trešās daļas ir taisīts, pārkāpjot Kriminālprocesa likuma normas pierādījumu vērtēšanā, spriedums arī daļā par apsūdzētā /Persona I/ atzīšanu par nevainīgu pret viņu celtajā apsūdzībā pēc Krimināllikuma 195. panta trešās daļas un attaisnošanu nav atzīstams par tiesisku un pamatotu Kriminālprocesa likuma 511. panta otrās daļas un 512. panta pirmās daļas izpratnē.

[4.7] Apelācijas instances tiesa, neņemot vērā Kriminālprocesa likuma 455. panta trešās daļas nosacījumus, nav izvērtējusi iespēju atzīt par pierādītiem no apsūdzības atšķirīgus noziedzīgā nodarījuma apstākļus un apsūdzēto

iespējami pieļautos pārkāpumus noteikumu Nr. 714 projekta un Rīkojuma Nr. 789 izstrādāšanas un atlases rīkošanas procesā, vai citas iespējamās prettiesiskās darbības, kuras apsūdzība norādījusi, lai pamatotu krāpšanu lielā apmērā organizētā grupā vai kvalificētu pēc Krimināllikuma 318. panta otrās daļas kā valsts amatpersonu dienesta stāvokļa ļaunprātīgu izmantošanu.

Neievērojot Kriminālprocesa likuma 455. panta trešās daļas mērķi un Senāta judikatūrā paustās atziņas par šīs normas piemērošanu, apelācijas instances tiesa nav pamatojusi, kāpēc, kvalificējot apsūdzētajiem inkriminētās darbības pēc Krimināllikuma 318. panta otrās daļas, tiktu aizskartas viņu tiesības uz aizstāvību.

[5] Par prokurora protestu iebildumus un to papildinājumus (turpmāk – Iebildumi) iesnieguši apsūdzēto /Persona A/, /Persona B/, /Persona D/ un /Persona C/ aizstāvji zvērināti advokāti Jānis Rozenbergs un Vera Mihailenko, apsūdzētā /Persona H/ aizstāvis zvērināts advokāts Viktors Tihonovs, apsūdzētā /Persona F/ aizstāve zvērināta advokāte Sanita Bokta-Strautmane un apsūdzētā /Persona G/ aizstāve zvērināta advokāte Egita Peimane.

[5.1] Apsūdzēto /Persona A/, /Persona B/, /Persona D/ un /Persona C/ aizstāvji Iebildumos lūdz atteikt ierosināt kasācijas tiesvedību, jo protestā izklāstīts prokurora viedoklis par lietā esošo pierādījumu vērtējumu, savukārt kasācijas instances tiesa saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 569. pantu pierādījumus no jauna neizvērtē. Turklāt prokurora norādītais par tiesas pieļautajiem tiesību normu pārkāpumiem nav pamatots ar Krimināllikuma pārkāpumu vai Kriminālprocesa likuma būtisku pārkāpumu.

[5.2] Apsūdzētā /Persona H/ aizstāvis Iebildumos lūdz atteikt ierosināt kasācijas tiesvedību, jo pretēji Kriminālprocesa likuma 572. pantā noteiktajam protests nav pamatots ar Krimināllikuma pārkāpumu vai Kriminālprocesa likuma būtisku pārkāpumu. Protestā citētas Krimināllikuma un Kriminālprocesa likuma normas, tiesību zinātnieku atziņas, kā arī pausti hipotētiski apgalvojumi par SIA „Nosaukums H” nodarīto mantisko zaudējumu. Protesta iesniedzējs, apstrīdot /Persona H/ attaisnošanu apsūdzībā pēc Krimināllikuma 177. panta trešās daļas, faktiski cenšas panākt pierādījumu atkārtotu izvērtēšanu, kas nav kasācijas instances tiesas kompetencē.

[5.3] Apsūdzētā /Persona F/ aizstāve Iebildumos lūdz atstāt negrozītu apelācijas instances tiesas spriedumu. Pretēji protestā apgalvotajam apelācijas instances tiesa ir izvērtējusi lietā esošos pierādījumus atbilstoši Kriminālprocesa likumā noteiktajām prasībām un atzinumus par apsūdzētā /Persona F/ nevainīgumu pamatojusi ar šiem pierādījumiem. Savukārt pierādījumu atkārtota izvērtēšana saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 569. pantā noteikto nav kasācijas instances tiesas kompetencē.

[5.4] Apsūdzētā /Persona G/ aizstāve Iebildumos lūdz atteikt ierosināt kasācijas tiesvedību, jo protesta iesniedzējs vēlas kasācijas instances tiesā panākt apelācijas instances tiesas sprieduma atcelšanu faktisku, nevis juridisku iemeslu dēļ. Apelācijas instances tiesa lietā esošos pierādījumus ir izvērtējusi saskaņā ar Kriminālprocesa likumā noteiktajām prasībām un savus atzinumus pamatojusi atbilstoši Kriminālprocesa likuma 564. panta ceturtajā daļā noteiktajam.

Motīvu daļa

[6] Senāts atzīst, ka Rīgas apgabaltiesas 2023. gada 4. augusta spriedums atceļams pilnībā un lieta nosūtāma jaunai izskatīšanai apelācijas instances tiesā.

Kriminālprocesa likuma 511. panta otrā daļa noteic, ka spriedumam ir jābūt tiesiskam un pamatotam.

Spriedums ir tiesisks un pamatots, ja tas atbilst Kriminālprocesa likuma 512. panta nosacījumiem, tostarp minētās likuma normas otrajā daļā noteiktajam, ka tiesas spriedumu pamato ar pierādījumiem, kuri pārbaudīti tiesas sēdē, un rakstveida pierādījumiem un dokumentiem, kuri norādīti lēmumā par krimināllietas nodošanu tiesai, vai ar pierādījumiem, kurus saskaņā ar šā likuma 125. panta noteikumiem nav nepieciešams pārbaudīt.

Kriminālprocesa likuma 561. panta pirmās daļas otrais teikums noteic, ka lieta apelācijas instances tiesā iztiesājama kārtībā, kāda noteikta krimināllietu iztiesāšanai pirmās instances tiesā, izņemot 53. nodaļā noteikto. Tas nozīmē, ka apelācijas instances tiesas spriedumam jāatbilst gan tām prasībām, kuras izvirzītas pirmās instances tiesas spriedumam, gan Kriminālprocesa likuma 564. pantā noteiktajam.

Kriminālprocesa likuma 525. panta pirmā un daļa noteic, ka attaisnojoša sprieduma aprakstošajā daļā norāda apsūdzības būtību, bet motīvu daļā norāda: 1) tiesas noskaidrotos notikuma apstākļus; 2) apsūdzētā attaisnošanas pamatu un pierādījumus, kas to apstiprina; 3) motīvus, kāpēc tiesa noraida pierādījumus, ar kuriem pamatota apsūdzība. Savukārt saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 128. panta otro un trešo daļu lietā esošie pierādījumi izvērtējami kopumā un savstarpējā sakarībā un nevienam no pierādījumiem nav iepriekš noteikta augstāka ticamības pakāpe nekā pārējiem pierādījumiem.

Prasības apelācijas instances tiesas nolēmuma saturam norādītas Kriminālprocesa likuma 564. pantā. Šā panta ceturtdaļa noteic, ka apelācijas instances tiesas nolēmuma motīvu daļā jānorāda apelācijas instances tiesas atzinums par apelācijas sūdzības vai protesta pamatotību, apstākļi, ko noskaidrojuši apelācijas instances tiesa, pierādījumi, kas apstiprina apelācijas instances tiesas atzinumu, motīvi, kāpēc apelācijas instances tiesa noraida kādus pierādījumus, un likumi, pēc kuriem tā vadās. Minētā panta astotā daļa noteic, ka gadījumā, ja apelācijas instances tiesa taisa pēc būtības jaunu spriedumu, tā aprakstošajai daļai, motīvu daļai un rezolutīvajai daļai jāatbilst prasībām, kādas šajā likumā noteiktas pirmās instances tiesas spriedumam.

Senāts atzīst, ka apelācijas instances tiesa, iztiesājot lietu, minētās tiesību normas nav ievērojusi.

Senāts norāda arī uz tā iepriekš pausto atziņu, ka jautājums, vai lietā esošie pierādījumi ir pietiekami apsūdzētā vainīguma konstatēšanai, ir būtības jautājums, kas kasācijas kārtībā nav pārbaudāms (sk. *Senāta 2020. gada 10. novembra lēmuma lietā Nr. SKK-127/2020*, [ECLI:LV:AT:2020:1110.15890007015.20.L](#), 5.3. punktu).

Vienlaikus kasācijas instances tiesas kompetencē ir pārbaudīt procesuālo normu piemērošanas pareizību, proti, vai apelācijas instances tiesa ir vērtējusi pierādījumus un vai vērtējums atbilst likumā izvirzītajām prasībām (sk., piemēram, *Senāta 2006. gada 2. oktobra lēmumu lietā Nr. SKK-568. Latvijas Republikas Augstākās tiesas Senāta Krimināllietu departamenta lēmumi 2006. Rīga: Latvijas Tiesnešu mācību centrs, 2007, 87. lpp.*).

[7] Turpmāk Senāts izvērtēs, vai apelācijas instances tiesa, atzīstot apsūdzētos /Persona A/, /Persona B/, /Persona C/, /Persona D/, /Persona E/, /Persona F/, /Persona G/, /Persona H/ un /Persona I/ par nevainīgiem pret viņiem celtajā apsūdzībā un attaisnojot, ir pareizi piemērojusi Krimināllikuma 177. panta trešo daļu, kā arī to, vai tiesas atzinumi atbilstoši Kriminālprocesa likuma prasībām ir pamatoti ar pierādījumiem, vērtējot tos kopumā un savstarpējā sakarībā.

[7.1] Apsūdzētajiem celta apsūdzība pēc Krimināllikuma 177. panta trešās daļas par svešas mantas iegūšanu, ļaunprātīgi izmantojot uzticēšanos un ar viltu (krāpšanu), lielā apmērā un organizētā grupā.

Krāpšanas objektīvo pusi veido četras pazīmes: 1) viltus vai uzticēšanās ļaunprātīga izmantošana; 2) cietušā maldība; 3) cietušā rīcība pretēja viņa interesēm; 4) mantisks zaudējums. Turklāt starp visām šīm pazīmēm jākonstatē cēloņsakarība – viltus vai uzticēšanās ļaunprātīga izmantošana rada maldību, maldības ietekmē cietušais, pats neapzinoties, veic darbības pretēji savām interesēm, kā rezultātā, viņam neapzinoties, tiek radīts mantisks zaudējums (*Senāta 2020. gada 30. oktobra lēmuma lietā Nr. SKK-59/2020*, [ECLI:LV:AT:2020:1030.3870001003.3.L](#), 25. punkts).

Senāts, pamatojoties uz tiesību doktrīnu, atzinis, ka krāpšana nav noziedzīgs nodarījums pret patiesību, bet gan noziedzīgs nodarījums, kas vērsts pret mantu. Proti, krimināli sodāms ir nevis viltus, respektīvi, maldināšana kā tāda, bet gan viltus, kura mērķis ir nodarīt mantisku zaudējumu, iegūstot svešu mantu vai tiesības uz šādu mantu (sk. *Senāta 2025. gada 20. februāra lēmuma lietā Nr. SKK-10/2025*, [ECLI:LV:AT:2025:0220.12040005214.4.L](#), 9.1. punktu).

Senāts arī atzinis, ka svešas mantas vai tiesību uz šādu mantu iegūšana viltus ceļā var izpausties, paziņojot apzināti nepatiesas, patiesībai neatbilstošas ziņas vai noklusējot patiesus faktus. Apzināti nepatiesas ziņas, kas tiek sniegtas, vai arī kuras tiek noklusētas, var attiekties uz jebkuriem apstākļiem, to vidū uz juridiskiem faktiem un notikumiem (sk. *Senāta 2008. gada 4. novembra lēmumu lietā Nr. SKK-405/2008*, 11517004206, 2025. gada 20. februāra lēmuma lietā Nr. SKK-10/2025, [ECLI:LV:AT:2025:0220.12040005214.4.L](#), 9.1. punktu).

Cietušā mantiskās intereses var aizskart ne tikai tieši iedarbojoties uz cietušā grību, to var izdarīt arī pastarpināti, cietušajam par to nezinot, apzināti maldinot institūciju, no kuras lēmuma ir atkarīga darījuma oficiāla atzīšana par atbilstošu likumiem. Viltus ietekmē mantas īpašnieks vai cita persona vai pilnvarota valsts institūcija nodot īpašumu vai tiesības uz to citai personai vai arī neliek šķēršļus šī īpašuma izņemšanai (atsavināšanai) vai tiesību uz to iegūšanu citām personām (sk. *Senāta 2008. gada 4. novembra lēmumu lietā Nr. SKK-405/2008*, 11517004206).

Līdz ar to krāpšana var izpausties arī apzinātās darbībās, kas vērstas ne tikai uz mantas īpašnieka, bet arī citas personas maldināšanu (sk. *Senāta 2001. gada 4. janvāra lēmumu lietā Nr. SKK-3. Latvijas Republikas Augstākās tiesas Senāta Krimināllietu departamenta lēmumi 2001. Rīga: Latvijas Tiesnešu mācību centrs, 2002, 191.–193. lpp., 2025. gada 20. februāra lēmuma lietā Nr. SKK-10/2025, ECLI:LV:AT:2025:0220.12040005214.4.L*, 9.1. punktu, 2026. gada 22. aprīļa lēmuma lietā Nr. SKK-10/2026, *ECLI:LV:AT:2026:0422.15830019514.12.L*, 11.1 punktu).

Minētais nozīmē, ka ir iespējams maldināt konkrētu personu vai personu kopumu, kas juridiskas personas vārdā pieņem attiecīgus lēmumus.

Vainīgā subjektīvā attieksme pret nodarījumu izpaužas tieša nodoma veidā – viņš apzinās savu darbību kaitīgumu, paredz zaudējumu nodarīšanu cietušajam un vēlas iedzīvoties no prettiesiski iegūtā mantiskā labuma (Krastiņš U. 177. panta komentārs. *Grām.: Krastiņš U., Liholaja V., Hamkova D. Krimināllikuma komentāri. Trešā daļa (XVIII–XXV nodaļa). Rīga: Tiesu namu aģentūra, 2023, 51. lpp.*).

Tas nozīmē, ka krāpšanā ir jākonstatē mantkārīgs nolūks (sk. *Tiesu prakses apkopojuma Tiesu prakse lietās par krāpšanu. 2008/2009, 19. lpp.*).

Mantkārīgs nolūks raksturojas ar to, ka persona noziedzīgi nodarījumu izdarījusi ar mērķi nelikumīgi panākt sava vai citas personas materiālā stāvokļa uzlabošanu. Līdz ar to krāpšanu iespējams izdarīt ar mērķi nelikumīgi panākt arī citas fiziskas vai juridiskas personas materiālā stāvokļa uzlabošanu (sk. *Senāta 2010. gada 18. marta lēmumu lietā Nr. SKK-82/2010*, 1517020002, 2023. gada 15. decembra lēmuma lietā Nr. SKK-358/2023, *ECLI:LV:AT:2023:1215.11816011410.6.L*, 7.5. punktu).

Krimināllikuma 177. pantā paredzētais noziedzīgais nodarījums ir ar materiālu sastāvu, tādēļ līdz ar nodarījumu (darbību vai bezdarbību) jānoskaidro arī tā rezultātā radušos seku – kaitējuma ar Krimināllikumu aizsargātām interesēm – raksturs un apjoms un jāveic to juridisks vērtējums (Liholaja V. *Noziedzīgu nodarījumu kvalifikācija. Palīglīdzeklis krimināltiesību normu piemērotājiem. Rīga: Tiesu namu aģentūra, 2020, 26.lpp.*).

Tā kā mantiskam zaudējumam kā krāpšanas sastāva pazīmei ir būtiska nozīme krimināltiesisko attiecību taisnīgā noregulējumā, tā apmērs ir jāizvērtē un atzinums jāpamato ar likumu un pārbaudītiem un novērtētiem pierādījumiem. Krāpšana atzīstama par izdarītu lielā apmērā, ja noziedzīgā nodarījuma priekšmeta – mantas – vērtība nodarījuma izdarīšanas brīdī nav bijusi mazāka par piecdesmit tai laikā Latvijas Republikā noteikto minimālo mēnešalgu kopsummu.

Saskaņā ar celto apsūdzību viltus izpaudies arī kā Noteikumu Nr. 714 pieņemšanas brīdī spēkā esošā Radio un televīzijas likuma 58. panta pirmajai un otrajai daļai un Satiksmes ministrijas kompetencei neatbilstošas tiesību normas ietveršana Ministru kabineta Noteikumu Nr. 714 projektā, kas pēc to pieņemšanas turpmāk nodrošināja iespēju pretendentu atlasē VAS „Nosaukums I” vietā pretēji likumā noteiktajai kārtībai apsūdzēto personu interesēs apzināti iesaistīt komersantu – SIA „Nosaukums A”.

Savukārt maldināšana jeb viltus izpaudies rakstveidā un attiecās uz juridiskiem apstākļiem: apzināti sagrozot Noteikumu Nr. 714 projektu, tajā nostiprinot valsts pārvaldes iestādes kompetenci rīkot pretendentu atlasī, lai turpmāk panāktu apsūdzētajām personām labvēlīgu rezultātu, civiltiesisku darījumu noslēgšanu, kas nodrošinātu iespēju ar viltu iegūt gan tiesības uz cietušās mantu, gan arī vēlāk pašu mantu – naudas līdzekļus. Saskaņā ar apsūdzību apzināta normatīvā tiesību aktu projekta satura sagrozīšana atzīta par viltus izpausmi, kas veido vienu no krāpšanas posmiem un bija vērsta uz nodomu iegūt tiesības uz cietušā mantu un arī pašu mantu.

Saskaņā ar celto apsūdzību laikā no 2008. gada 19. jūnijā līdz 8. augustam apsūdzētie vienojās par nepamatotu un prettiesisku SIA „Nosaukums A” iesaistīšanu televīzijas programmu zemes apraides ciparformātā ieviešanas projektā Rīgas un tās reģiona apraides nodrošināšanai, izmantojot ietekmi uz attiecīgajiem Satiksmes ministrijas, VAS „Nosaukums I” un SIA „Nosaukums H” darbiniekiem un pārvaldes institūcijām, arī

ļauņprātīgi izmantojot SIA „Nosaukums H” pārvāldes institūciju un dalībnieku, kuru akcepti bija nepieciešami attiecīgo darījumu noslēgšanai, uzticēšanos un ar viltu.

Savukārt SIA „Nosaukums H” zaudējumus atbilstoši apsūdzībai veido saskaņā ar Līgumu Nr. 42-09 laikā līdz 2014. gada 15. janvārim veiktie maksājumi SIA „Nosaukums A” 3 041 293,60euro – par Licenci 2 475 796,95 euro un 565 496,65 eurojeb 11 % no SIA „Nosaukums H” 2010. gada neto ieņēmumiem par apraidi Latvijas teritorijā.

[7.2] Senāts turpmāk vērtēs, vai apelācijas instances tiesa, atzīstot, ka SIA „Nosaukums H” nav nodarīts mantisks zaudējums 3 041 293,60euro –, ir izvērtējusi visus lietai būtiskos juridiskos apstākļus, vai lietā esošos pierādījumus vērtējusi atbilstoši to saturam un vai daļu pierādījumu pamatoti atzinusi par pierādīšanā neizmantojamiem.

[7.2.1] Sprieduma 10.7.1-10.7.8. punktā apelācijas instances tiesa vērtējusi apstākļus saistībā ar Licences esību vai neesību.

Tiesa atsaukusies uz Līgumu Nr. 42-09 un tā pielikumiem un atzinusi, ka tie apstiprina SIA „Nosaukums A” Licences nodošanas faktu SIA „Nosaukums H”.

Tiesa izklāstījusi arī apsūdzēto /Persona D/, /Persona B/, /Persona C/, /Persona A/ un /Persona G/, kā arī liecinieku /Persona U/, /Persona Z/ un /Persona V/ liecības, kuras tiesas ieskatā apstiprina Licences nodošanas faktu un nodošanas mērķi.

Savukārt sprieduma 10.7.3. punktā tiesa izklāstījusi liecinieku /Persona J/, /Persona K/, /Persona L/, /Persona M/, /Persona N/, /Persona O/, /Persona P/, /Persona R/ un apsūdzētā /Persona F/ liecības un atzinusi, ka minētās personas nav zinājušas par SIA „Nosaukums A” rīcībā esošu Licenci un tās izmantošanu televīzijas programmu zemes apraides ciparformātā nodrošināšanā.

Kopsakarā ar minēto personu liecībām tiesa nav vērtējusi: 1) komisijas ekspertīzes ekspertu atzinumu par Līgumu Nr. 42-09 un tā pielikumiem, kurā pausti secinājumi par: a) zinātības galvenajiem kritērijiem; b) 7. pielikuma „Zinātības (know-how) apraksts” 1. punktā secināto par Licences apraksta dokumentiem; 2) ekspertu /Persona AP/ un /Persona AR/ liecības.

Vienlaikus sprieduma 10.7.7-10.7.8. punktā tiesa atzinusi, ka lietā esošie pierādījumi neapstiprina, ka SIA „Nosaukums H” vai VAS „Nosaukums I” kā televīzijas programmu zemes apraides ciparformātā nodrošināšanā iesaistītie būtu izmantojuši kaut ko vairāk par SIA „Nosaukums A” RTS uzstādītajām iekārtām un VAS „Nosaukums I” un iekārtu izgatavotāju izveidotajiem tehniskajiem risinājumiem un atzinusi, ka tādēļ nav izšķirošas nozīmes: 1) komisijas ekspertīzes ekspertu /Persona AP/ un /Persona AR/ sniegtajām liecībām par to, ka Licence, ko SIA „Nosaukums A” nodevusi SIA „Nosaukums H”, nesatur komercnoslēpumu vai tādu informāciju, bez kuras nebūtu iespējama televīzijas programmu zemes apraides ciparformātā nodrošināšana; 2) apsūdzēto un dažu liecinieku paustajam, ka nodots tāds intelektuālais īpašums, lai SIA „Nosaukums H” pati varētu nodrošināt apraidi, ja SIA „Nosaukums A” nevarētu izpildīt saistības; 3) /Persona G/ liecībām un Līguma Nr. 42-09 pielikumos izklāstītajām ziņām par SIA „Nosaukums A” paveikto līdz sadarbības uzsākšanai ar SIA „Nosaukums H”. Tiesa arī atzinusi, ka faktiski SIA „Nosaukums H” veikusi maksājumus par iespēju sadarboties ar SIA „Nosaukums A”, kas bijusi gatava nekavējoties uzsākt pakalpojumu sniegšanu un līdz ar to nodrošinājusi SIA „Nosaukums H” uzvaru Satiksmes ministrijas rīkotajā Konkursā un, ka tieši minētais aspekts noteica SIA „Nosaukums H” nodoto dokumentu kopuma komerciālo vērtību, kas tika atalgota ar ievērojamu samaksu, taču palika bez praktiska pielietojuma.

[7.2.2] Apelācijas instances tiesa sprieduma 13. punktā norādījusi, ka lietā esošie pierādījumi sniedz skaidru priekšstatu par SIA „Nosaukums H” veiktajiem maksājumiem, un atzinusi, ka tai nav nodarīts mantisks zaudējums, pat veicot maksājumu SIA „Nosaukums A” 3 041 293,60euro.

[7.2.2.1] Norādot, ka SIA „Nosaukums A” nodoto dokumentu kopums kādā daļā arī saturēja tehniskās informācijas un praktiskā pielietojuma nodrošināšanas zinātību, tiesa atzinusi, ka maksājums par Licenci 2 475 796,95euro ir veikts pamatoti.

Savukārt atzīstot par pamatotu SIA „Nosaukums A” labā veikto maksājumu 11 % no SIA „Nosaukums H” 2010. gada neto ieņēmumiem – 565 496,65euro – par apraidi visā Latvijas teritorijā, tas ir, maksājumu, kas nav saistīts ar SIA „Nosaukums H” sniegto pakalpojumu, tiesa atzinusi, ka tā bijusi SIA „Nosaukums H” izvēle,

lai iesaistītos televīzijas programmu zemes apraides ciparformātā ieviešanā un nodrošināšanā un gūtu peļņu nākotnē.

[7.2.2.2] Senāts konstatē, ka, paužot atzinumus par maksājumu pamatotību par Licenci, tiesa nav vērtējusi: 1) komisijas ekspertīzes ekspertu atzinumus par Līgumu Nr. 42-09: a) atzinumu par zinātības galvenajiem kritērijiem; b) 7. pielikuma „Zinātības (*know-how*) apraksts” 1. punktā secināto par Licences apraksta dokumentiem; c) 7. pielikuma 7. punktā „Pakalpojumu apmaksā un norēķinu kārtība” noteikto maksu par SIA „/Nosaukums A/” Licenci; 2) ekspertu /Persona AP/ un /Persona AR/ liecības. Tāpat tiesa nav izvērtējusi komisijas ekspertīzes ekspertu atzinumā secināto, ka SIA „/Nosaukums A/” faktiski nekādus pakalpojumus SIA „/Nosaukums H/” nav sniegusi.

Turklāt atzīstot, ka maksājums par Licenci 2 475 796,95 *euro* veikts par iespēju pārņemt SIA „/Nosaukums A/” tehniskos risinājumus un specififikācijas, kā arī par iespēju sadarboties ar SIA „/Nosaukums H/”, kas bijusi gatava nekavējoties uzsākt sniegt pakalpojumu, un līdz ar to nodrošinājusi SIA „/Nosaukums H/” uzvaru Satiksmes ministrijas rīkotajā konkursā, tiesa nav izvērtējusi, vai minētais atzinums atbilst sprieduma 10.7.8. punktā secinātajam, proti, ka SIA „/Nosaukums H/” televīzijas programmu zemes apraides ciparformātā ieviešanai un nodrošināšanai nav izmantojusi neko vairāk par SIA „/Nosaukums A/” RTS uzstādītajām iekārtām un VAS „/Nosaukums I/” un iekārtu izgatavotāju izveidotajiem tehniskajiem risinājumiem, kā arī nav sniegusi atzinumu par to, vai SIA „/Nosaukums A/” varēja nekavējoties uzsākt un nodrošināt pakalpojumu sniegšanu, ievērojot tiesas atzīto, ka līgumsaistībās SIA „/Nosaukums A/” piedalījās tikai ar šiem raidītājiem.

Tāpat tiesa nav sniegusi atzinumu par sprieduma 10.7.5. un 10.7.6. punktā izklāstītajās liecinieku liecībās ietvertajām ziņām par Licences vērtības noteikšanas pamatotību un tās iegrāmatošanu SIA „/Nosaukums H/” grāmatvedības dokumentu attiecīgajā sadaļā.

Atzīstot, ka uz izskatāmo kriminālprocesu nav attiecināmi krimināllietas Nr. 12812000810 materiāli, kas liecina par vairāku darījumu noslēgšanas apstākļiem, apelācijas instances tiesa nav izvērtējusi, vai šāds atzinums nav pretrunā sprieduma 9.4.3. punktā norādītajam, ka šie materiāli apstiprina noteiktu preču – raidītāju, ar kuriem tika nodrošināta apraide Rīgā un tās reģionā, – vērtību apsūdzībā inkriminēto darbību laikā.

Tiesā nav vērtējusi un nav motivēti noraidījusi valsts apsūdzības izmantotos elektroniskos pierādījumus – SIA „/Nosaukums H/” izsniegtajās datnēs esošos dokumentus par SIA „/Nosaukums A/” nodoto raidītāju kopējo vērtību – 2 475 796,95 *euro* – un šīs vērtības atbilstību Līguma 42-09 7.2. punktā norādītajai Licences vērtībai – 2 475 796,95 *euro*.

Atzīstot par pamatotu maksājumu 11 % no SIA „/Nosaukums H/” 2010. gada neto ieņēmumiem – 565 496 65 *euro* – par apraidi visā Latvijas teritorijā, tas ir, maksājumu, kas nav saistīts ar SIA „/Nosaukums A/” sniegto pakalpojumu, tiesa savu atzinumu nav pamatojusi ar likumu, kā arī nav izvērtējusi faktu, ka SIA „/Nosaukums H/” ir valstij vairāk nekā 51 % apmērā piederoša komercsabiedrība, kura rīkojas ar valstij pastarpināti piederošajiem aktīviem, bet augstāku ticamības pakāpi piešķirusi apsūdzētā /Persona G/ liecībām, ka viņam kā komersantam bijis pamats noteikt jebkādu maksājumu apmēru, vadoties no savām biznesa interesēm.

Norādot, ka līdzdalības konstatēšanai pakalpojuma sniegšanā nav pietiekami vērtēt katra uzņēmuma un tās darbinieku veikto, bet papildus ir jāvērtē ziņas par VAS „/Nosaukums I/” amatpersonu un pārvaldes institūciju apzināto izvēli aprobežoties ar SIA „/Nosaukums A/” iekārtu izmantošanu un neveikt investīcijas, nodrošinot televīzijas programmu zemes apraidi ciparformātā Rīgā un tās reģionā, tiesa nav izvērtējusi liecinieku /Persona L/, /Persona AG/, /Persona AM/ un /Persona AJ/ liecības, uz kurām prokurors atsaucies protestā un kuras izklāstītas šā nolēmuma 5.3.2.2. punktā, proti, ka SIA „/Nosaukums A/” raidītāju izmantošana nav bijusi VAS „/Nosaukums I/” izvēle, bet šāds lēmums pieņemts pēc SIA „/Nosaukums H/” uzvaras Konkursā, respektējot tās izvēli.

Tiesā nav vērtējusi arī liecinieka /Persona AG/ 2007. gada 16. februāra vēstulē satiksmes ministram ietvertās ziņas par VAS „/Nosaukums I/” gatavību no 2008. gada līdz 2011. gadam visā Latvijas teritorijā ieviest televīzijas programmu zemes apraidi ciparformātā, kā arī VAS „/Nosaukums I/” pieteikuma Konkursam 20. pielikumā norādīto informāciju par plānu iegādāties jaunus raidītājus apraides nodrošināšanai, tai skaitā Rīgā un tās reģionā.

Kopsakarā ar minētajiem pierādījumiem tiesā nav vērtējusi Valsts kontroles revīzijas ziņojumā paustos secinājumus, ka Satiksmes ministrija un tās izveidotā Konkursa komisija nenodrošināja ar Rīkojumu Nr. 115 apstiprinātās Konceptijas pirmajā variantā noteikto un Konkursa nolikumā iekļauto prasību zemes ciparu

apraidē izmantot visu VAS „/Nosaukums I/” infrastruktūru, pieļāva iespēju atteikties no VAS „/Nosaukums I/” infrastruktūras izmantošanas SIA „/Nosaukums A/” labā un nepamatotu maksājumu veikšanu, tajā skaitā 2 475 796,95 *euro* par Licenci un 565 496,65 *euro* par televīzijas programmu zemes apraidi ciparformātā visā Latvijas teritorijā.

Turklāt atzīstot Valsts kontroles revīzijas ziņojuma secinājumus par nepamatotiem pieņēmumiem, tiesa savu atzinumu nav pamatojusi. Tiesa nav izvērtējusi revīzijas mērķi un faktu, ka revidenti ir atbildīgi par revīzijas ziņojumā izdarītajiem secinājumiem, kas pamatoti ar revīzijas laikā gūtajiem pierādījumiem. Savukārt atbilstoši Kriminālprocesa likuma 132. pantam par pierādījumiem kriminālprocesā var būt eksperta vai revidenta atzinums par faktiem un apstākļiem, kurus rakstveidā sniedz konkrētajā kriminālprocesā iesaistīts eksperts vai revidents. Turklāt no lietas materiāliem konstatējams, ka apelācijas instances tiesa nav apšaubījusi revidentu kompetenci.

Norādot, ka pirms Līguma Nr. 42-09 slēgšanas SIA „/Nosaukums H/” akcionāriem un Valsts akciju sabiedrībai „/Nosaukums L/” (turpmāk – VAS „/Nosaukums L/”) lūgtajai piekrišanai slēgt minēto līgumu pievienotajos dokumentos ietverta informācija par līguma būtiskajiem nosacījumiem, apelācijas instances tiesa minēto nav pamatojusi ar pierādījumiem.

Norādot, ka SIA „/Nosaukums H/” akcionāri un VAS „/Nosaukums L/” 2009. gada 25. martā piekrituši Līguma Nr. 42-09 noslēgšanai, tiesa arī atsaukusies uz 2009. gada 23. martā notikušo vienošanos par Līguma Nr. 42-09 projekta saskaņošanu starp /Persona D/ pārstāvēto SIA „/Nosaukums H/” un /Persona G/ pārstāvēto SIA „/Nosaukums A/”. Vienlaikus tiesa nav norādījusi iemeslus šādas saskaņošanas nepieciešamībai, tās saturu, kā arī ietekmi uz Līgumā Nr. 42-09 ietvertajiem noteikumiem.

Senāts arī konstatē, ka nevienā no sprieduma 13.4.3.1. punktā izklāstītajām liecinieku/Persona AS/, /Persona AT/, /Persona AU/, /Persona AV/ (/Persona AV/), /Persona AZ/ (/Persona AZ/), /Persona Z/, /Persona N/, /Persona BA/, /Persona BB/ (/Persona BB/) un /Persona BC/ (/Persona BC/), /Persona U/, /Persona BD/, /Persona BE/ un /Persona BF/ liecībām, kā arī rakstveida pierādījumiem – SIA /Nosaukums H/” valdes un padomes sēžu protokolu izrakstos fiksētajām ziņām – nav norādīts, ka liecinieki būtu informēti par Līguma Nr. 42-09 būtiskajiem nosacījumiem, proti, par to, kas tieši veido konkrēto maksājumu – 2 475 796,95 *euro* un 565 496,65 *euro* – saturu un apmēru, kā arī šādu maksājumu pamatotību. Minēto pierādījumu izklāstā norādīts vienas, ka apspriedes bija saistītas ar SIA „/Nosaukums H/” biznesa attīstības un peļņas gūšanas iespēju izvērtēšanu. Šo faktu tiesa nav vērtējusi arī kopsakarā ar sprieduma 10.6.7. punktā pausto atzinumu, ka televīzijas programmu zemes apraides cipaformātā ieviešanā un nodrošināšanā ir izmantotas tikai SIA „/Nosaukums A/” RTS uzstādītās iekārtas. Turklāt liecinieku /Persona BG/, /Persona AV/, /Persona AZ/, /Persona BB/ un /Persona BC/ liecības tiesa vērtējusi fragmentāri.

Apelācijas instances tiesa sprieduma 13.4.3.8.4. punktā ir piekritusi Valsts kontroles revīzijas komisijas ziņojumā secinātajam, ka SIA „/Nosaukums H/” veiktie maksājumi SIA „/Nosaukums A/” ir sadārdzinājuši maksu raidorganizācijām un gala lietotājiem par konkrēto pakalpojumu. Vienlaikus tiesa atzinusi, ka projekta ietvaros SIA „/Nosaukums H/” ir guvusi peļņu, tādēļ nav pamata atzīt, ka ar veiktajiem maksājumiem SIA „/Nosaukums H/” nodarīti zaudējumi.

Senāts atzīst, ka, paužot atzinumu par zaudējumu neesību, apelācijas instances tiesa nav ņēmusi vērā tiesību teorijā pausto atziņu, kam piekrīt arī Senāts, ka, nosakot, vai viltus rezultātā radīts mantisks zaudējums, noteicošais ir cietušā mantas stāvokļa salīdzinājums pirms un pēc viņa paša (vai viņa intereses reprezentējošas personas) rīcības ar mantu. Mantisks zaudējums nav konstatējams tiktāl, ciktāl cietušā mantas samazinājums nepastarpināti (tieši) tiek kompensēts (Leja M. *Krāpšanas aktuālie jautājumi Latvijas un ārvalstu tiesībās. Rīga: Tiesu namu aģentūra, 2013, 332. lpp.*).

Senāts norāda, ka saskaņā ar Līgumu Nr. 42-09 SIA „/Nosaukums A/” labā veikto maksājumu iekļaušana raidorganizāciju un televīzijas skatītāju rēķinos par pakalpojumiem nenozīmē, ka uzņēmumam, izpildot līgumā, kura noslēgšanu akceptējušas SIA „/Nosaukums H/” intereses pārstāvošās institūcijas, paredzētās saistības, neradās nepastarpinātas (tiešas) nepamatošanas izmaksas un zaudējumi, ko turpmāk kompensēja citas personas. To, ka šādas izmaksas varēja rasties, atzinusi arī pirmās instances tiesa, norādot, ka – fakts, ka kopumā televīzijas programmu zemes apraides ciparformātā projekts ir bijis peļņu nesošs, neizslēdz zaudējumu nodarīšanu.

Turklāt atzīstot sadārdzinājuma faktu, kuru Valsts kontrole ir saistījusi un pamatojusi ar nepamatoto maksājumu veikšanu SIA „/Nosaukums A/”, apelācijas instances tiesa nav norādījusi, kas tās ieskatā ir radījis šādu

sadārdzinājumu, kas bija jākompensē tādā veidā, kā tas norādīts SIA „Nosaukums H” 2018. gada 1. februāra vēstulē.

Atzīstot par nepamatotu prokurora viedokli, ka pirms Līguma Nr. 42-09 slēgšanas SIA „Nosaukums H” nav iepazinies ar VAS „Nosaukums I” piedāvājumu, kas saistīts ar projektā paredzētajām izmaksām televīzijas programmu zemes apraides ciparformātā ieviešanai un nodrošināšanai Rīgā un tās reģionā, tiesa spriedumā vispārīgi norādījusi, ka minēto faktu apstiprina SIA „Nosaukums H” izsniegtajās datnēs fiksētā sarakste. Senāts atzīst, ka šāda vispārīga norāde nav atzīstama par pierādījumu izvērtējumu atbilstoši likumā noteiktajām prasībām, jo tiesa nav norādījusi, kas konkrēti no minētajās datnēs ietvertajām ziņām apstiprina SIA „Nosaukums H” vērsanos VAS „Nosaukums I”, lai noskaidrotu paredzētās izmaksas televīzijas programmu zemes apraidei ciparformātā Rīgā un tās reģionā. Turklāt nepamatota ir tiesas atsauce uz VAS „Nosaukums I” pieteikumu Konkursam, jo minētais apgalvojums ir pretrunā ar pieteikuma 20. pielikumā norādīto.

Tiesa nav vērtējusi arī Konfidencialitātes līgumā un /Persona G/ SIA „Nosaukums A” vārdā 2008. gada 24. oktobrī SIA „Nosaukums H” iesniegtajā dokumentā „Piedāvājums” norādītās ziņas par piedāvājumu kopīgi piedalīties Satiksmes ministrijas izsludinātajā konkursā un šā dokumenta patieso būtību. Tāpat tiesa nav pamatojusi SIA „Nosaukums A” spēju nekavējoties uzsākt apraidi Rīgā un tās reģionā, ņemot vērā, ka projektā un līgumattiecībās tā piedalījās tikai ar sešiem raidītājiem, savukārt apraides uzsākšanai tai bija jāsadarbojas un jāslēdz līgums ar VAS „Nosaukums I”.

Norādot uz VAS „Nosaukums I” nevēlēšanos uzņemt atbildību par televīzijas programmu zemes apraides ciparformātā ieviešanas termiņa pārkāpumu, tiesa nav izvērtējusi liecinieku /Persona AG/ un /Persona L/ liecības par to, ka šādi termiņi VAS „Nosaukums I” nebija noteikti un ka jebkādi televīzijas programmu zemes apraides ciparformātā ieviešanas termiņi bija atkarīgi vienīgi no VAS „Nosaukums I”, proti, cik ilgā laikā tā varēs izveidot apraides tīklus, iegādāties un uzstādīt nepieciešamo aparāturu.

[7.2.2.3] Ievērojot iepriekš minēto apsvērumu kopumu, Senāts atzīst, ka apelācijas instances tiesa, atzīstot, ka SIA „Nosaukums H” nav nodarīts materiālais zaudējums, lietā esošos pierādījumus nav vērtējusi atbilstoši to saturam un Kriminālprocesa likuma 128. panta otrajā daļā noteiktajam, proti, tiesa nepamatoti atsevišķus pierādījumus vērtējusi fragmentāri vai atzinusi par neattiecināmiem uz izskatāmo lietu. Tādējādi tiesa nav novērtējusi visus būtiskos uz jautājuma par zaudējumu esību/neesību attiecināmos pierādījumus. Minētais novedis pie nepareizas Krimināllikuma 177. panta trešās daļas piemērošanas.

[8] Turpmāk Senāts izvērtēs kasācijas protestā paustos un iepriekš lēmuma 5.2. punktā norādītos apsvērumus saistībā ar tiesas sniegto pierādījumu vērtējumu par televīzijas programmu zemes apraides ciparformātā ieviešanas apstākļiem un grozījumiem Noteikumu Nr. 714 projekta 6. punktā.

[8.1] Apelācijas instances tiesa, atzīstot par nepamatotu celto apsūdzību šajā daļā, paudusi vairākus atzinumus: 1) Noteikumu Nr. 714 projekts nav izstrādāts šķietamības radīšanai par SIA „Nosaukums A” iesaistīšanas nepieciešamību projektā; 2) ideju par izmaiņām Noteikumu Nr. 714 2007. gada 13. jūnija projektā izteicis /Persona AC/ laikā no 2008. gada 19. jūnija līdz 12. augustam Satiksmes ministrijā notikušo neformālo sarunu laikā; 3) /Persona H/, /Persona E/ un /Persona F/ nav devuši norādījumus Satiksmes ministrijas ierēdņiem veikt izmaiņas Noteikumu Nr. 714 projektā.

[8.2] Senāts konstatē, ka apelācijas instances tiesa, paužot šādus atzinumus, nav izvērtējusi visus lietā esošos pierādījumus, savukārt atsevišķus pierādījumus vērtējusi neatbilstoši to saturam. Tāpat tiesa nav izvērtējusi pierādījumus atbilstoši Kriminālprocesa likumā noteiktajām prasībām, proti, to kopumā un savstarpējā sakarībā.

[8.2.1] Tiesa sprieduma 10.9.2. punktā vispārīgi izklāstījusi Satiksmes ministrijas Sakaru departamenta vēstuli valsts sekretāram, kurā lūgts izsludināt 2008. gada 19. jūnija valsts sekretāru sanāksmē Noteikumu Nr. 714 13. jūnija projektu. Vienlaikus tiesa nav vērtējusi šai vēstulei pievienotā Noteikumu Nr. 714 projekta 6. punktu, kas noteica, ka televīzijas programmu zemes apraidi ciparformātā nodrošina VAS „Nosaukums I”, kas Konkursa kārtībā var piesaistīt sadarbības partnerus, kā arī nav vērtējusi vēstulei pievienoto Paskaidrojumu rakstu, kas apstiprina, ka ciparu apraides ieviešanu Latvijā veic VAS „Nosaukums I” saskaņā ar Rīkojumu Nr. 789 apstiprināto Konceptijas pirmo variantu.

[8.2.2] Tiesa izklāstījusi, bet nav vērtējusi pēc būtības VAS „Nosaukums I” 2008. gada 16. jūnija /Persona F/ parakstīto vēstuli, kurā apliecināta valdes piekrišana Noteikumu Nr. 714 sākotnējam projektam, kurā ietverts

Koncepcijas pirmajā variantā noteiktais, tajā skaitā, ka sadarbības partneri vai partneris televīzijas programmu zemes apraidei ciparformātā tiks izvēlēts Konkursa kārtībā, ievērojot vienlīdzības principu.

[8.2.3] Vienlaikus tiesa nav sniegusi atzinumu, kāpēc pretēji VAS „/Nosaukums I/” valdes vēstulē paustajam atbalstam Noteikumu Nr. 714 2008. gada 13. jūnija projektam un Sakaru departamenta vēstulē izteiktajam lūgumam šo projektu izsludināt 2008. gada 19. jūnija valsts sekretāru sanāksmē, tas netika izsludināts.

[8.2.4] Atzīstot, ka 2008. gada 12. augusta vēstulē fiksētas izmaiņas Noteikumu Nr. 714 projektā, paredzot, ka televīzijas programmu zemes apraidei ciparformātā nodrošina elektronisko sakaru komersants, kuru Konkursa kārtībā nosaka Satiksmes ministrija, apelācijas instances tiesa nav sniegusi pamatojumu šādu izmaiņu nepieciešamībai, proti, vai šīs izmaiņas atbilst Radio un televīzijas likuma 58. pantā noteiktajam. Tiesa nav sniegusi atzinumu par to, kāpēc līdz 2008. gada 12. augustam pretēji VAS „/Nosaukums I/” kompetencei un interesēm ir sagatavots tāds Noteikumu Nr. 714 projekts, kas VAS „/Nosaukums I/” likumā noteikto funkciju paredzēja nodot jebkuram elektronisko sakaru komersantam, kuru pretendentu atlasē izvēlēties Satiksmes ministrija.

[8.2.5] Apelācijas instances tiesa nav vērtējusi, vai Noteikumu Nr. 714 projekta grozījumu izskatīšanā ir ņemti vērā Valsts kancelejas iebildumi.

[8.2.6] Tiesa nav vērtējusi sprieduma 7.2.64.–7.2.64.4. punktā izklāstītos Valsts kontroles revīzijas ziņojumā paustos secinājumus par Noteikumu Nr. 714 projekta neatbilstību ar Rīkojumu Nr. 789 apstiprinātās Koncepcijas pirmajam variantam.

[8.2.7] Tiesa nav vērtējusi Valsts kancelejas, Tieslietu ministrijas, Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisijas, Nacionālās radio un televīzijas padomes, Konkurences padomes, Īpašo uzdevumu ministra elektroniskās pārvaldes lietās sekretariāta un Finanšu ministrijas laikā no 2008. gada 30. jūnija līdz 9. jūlijam sniegtos atzinumus un viedokļus par valsts sekretāru sanāksmē 2009. gada 19. jūnijā izsludināto projektu un VAS „/Nosaukums I/” sākotnēji noteikto lomu.

[8.2.8] Savukārt tiesas atzinums, ka Noteikumu Nr. 714 projekta izstrādes process vērtējams kā atklāta diskusija, pausts, neizvērtējot atbilstoši to saturam sprieduma 10.9.3. punktā izklāstītos pierādījumus. Tiesa nav izvērtējusi šajā punktā izklāstītās liecinieku /Persona AA/ (Valsts kancelejas Politikas koordinācijas departaments), /Persona AB/ (Sabiedrisko pakalpojumu revīzijas komisija) un /Persona BH/ (Elektronisko sakaru direkcija) liecības par VAS „/Nosaukums I/” lomu televīzijas programmu zemes apraides ciparformātā ieviešanā un nodrošināšanā.

[8.2.9] Tiesa, sprieduma 10.9.6. punktā atzīstot, ka Noteikumu Nr. 714 projekta grozījumu autors bija /Persona AC/, un apsūdzētie /Persona H/, /Persona E/ un /Persona F/ nav devuši norādījumus Satiksmes ministrijas darbiniekiem, lietā esošos pierādījumus nav vērtējusi atbilstoši to saturam.

Tiesa nav izvērtējusi liecinieka /Persona AC/ pirmstiesas procesā un sprieduma 10.9.3. punktā izklāstītās liecības par projekta sagatavošanu, apspriešanu, iebildumiem, grozījumu piedāvāšanas apstākļiem, liecinieka /Persona AD/ pirmstiesas procesā sniegtās liecības par 2008. gada 21. un 29. jūlijā notikušo sanāksmju apstākļiem, kā arī liecinieka /Persona AE/ pirmstiesas procesā un sprieduma 10.9.3. punktā izklāstītās liecības par apstākļiem, kādos izstrādāti un pieņemti grozījumi Noteikumu Nr. 714 projekta 6. punktā.

Atzīstot, ka nav pamata ticēt /Persona AE/ liecībām par to, ka „/Uzvārds/ redakciju” viņam iedevis /Persona F/, apelācijas instances tiesa nav izvērtējusi liecinieku /Persona AC/ un /Persona AD/ sprieduma 10.9.3. punktā izklāstītās liecības, kuru ticamību tiesa nav apšaubījusi.

Norādot uz /Persona AC/ lomu Noteikumu Nr. 714 projekta izmaiņu tapšanā, apelācijas instances tiesa nav izvērtējusi sprieduma 10.9.4. punktā izklāstītās /Persona E/ liecības par viņa saziņu ar /Persona H/ projekta izstrādes koordinēšanas laikā, par /Persona H/ norādījumu ar sakaru nozari saistīto dokumentu saskaņošanu ar /Persona F/ pirms to nodošanas parakstīšanai, par ko bija informēts arī /Persona AC/. Tiesa saistībā ar šiem apstākļiem nav izvērtējusi liecinieka /Persona AE/ liecības, kas apstiprināja dokumentu saskaņošanas iedibināto kārtību Satiksmes ministrijā.

Atzīstot par ticamām /Persona H/ liecības par Noteikumu Nr. 714 projekta virzību, apelācijas instances tiesa šīs liecības nav izvērtējusi kopumā un savstarpējā sakarībā ar liecinieka /Persona AE/ liecībām.

[8.2.10] Secinot, ka Noteikumu Nr. 714 projekta pieņemšanas process atzīstams par atklātu diskusiju, tiesa nav izvērtējusi liecinieku /Persona AC/ un /Persona AE/ liecības par iespējamu Noteikumu Nr. 714 projekta un tā grozījumu izstrādē iesaistīto institūciju maldināšanu.

[8.2.11] Tiesa nav izvērtējusi Valsts kancelejas 2011. gada 28. aprīļa atbildi procesa virzītājam un liecinieka /Persona AA/ liecības saistībā ar Noteikumu Nr. 714 projekta virzīšanas izskatīšanai Ministru kabineta sēdē steidzamības kārtībā apstākļiem.

[8.2.12] Tiesa ar pierādījumiem nav atspēkojusi apsūdzībā norādīto, ka Noteikumu Nr. 714 projektā ir iekļauts tāds tiesiskais regulējums, saskaņā ar kuru raidīšanas nodrošināšana netika nodota VAS „Nosaukums I”, bet SIA „Nosaukums A”, proti, komersantam, kuru pretendenta atlasē izvēlēties Satiksmes ministrija, ka vārds „konkurss” Noteikumu Nr. 714 projekta tapšanas laikā tika aizstāts ar vārdiem „pretendenta atlase” tieši tā iemesla dēļ, lai par šāda komersanta noteikšanu Satiksmes ministrija varētu lemt, nepiemērojot Publisko iepirkumu likuma vai Koncesijas likuma normas, un lai radītu šķietamību, ka ar šādu konkursu netiks pārkāpts minētais tiesiskais regulējums ne tikai attiecībā uz VAS „Nosaukums I”, bet arī uz Nacionālās radio un televīzijas padomes un Sabiedrisko pakalpojumu revīzijas komisijas kompetenci, kā arī lai varētu radīt priekšstatu par šo institūciju iebildumu respektēšanu un arī tādējādi panākt Noteikumu Nr. 714 pieņemšanu.

Turklāt tiesa nav izvērtējusi sprieduma 10.9.3. punktā izklāstītās liecinieka /Persona AE/ liecības par SIA „Nosaukums H” lomu televīzijas programmu zemes apraidē ciparformātā.

[8.2.13] Atzīstot par nepamatotu prokurora viedokli, ka izmaiņas Noteikumu Nr. 714 projektā būtu izdarītas jau 2008. gada augustā–septembrī, tiesa nav izvērtējusi /Persona C/ un /Persona G/ 2008. gada 8. augustā starp SIA „Nosaukums H” un SIA „Nosaukums A” noslēgto Konfidencialitātes līgumu par konfidenciālas informācijas aprites nosacījumiem kopsakarā ar šā līguma noslēgšanas laiku.

Tiesa nav izvērtējusi apstākli, ka Noteikumu Nr. 714 projektā norma, kas paredzēja, ka televīzijas programmu zemes apraidi ciparformātā nodrošina VAS „Nosaukums I”, kas konkursa kārtībā var piesaistīt sadarbības partnerus, aizstāta ar normu, ka apraidi nodrošina elektronisko sakaru komersants. Turklāt tiesa nav izvērtējusi, ka šādas izmaiņas Noteikumu Nr. 714 projektā izdarītas pēc tā nodošanas izskatīšanai valsts sekretāru sanāksmē 2008. gada 19. jūnijā.

[9] Turpmāk Senāts izvērtēs kasācijas protestā paustos un iepriekš lēmuma 5.4. punktā norādītos apsvērumus saistībā ar tiesas sniegto pierādījumu vērtējumu par Konkursa nolikuma tapšanas apstākļiem un Konkursa norisi.

[9.1] Noraidot kā nepamatotu Valsts kontroles revīzijas ziņojumā secināto, ka Konkursa nolikuma izstrādāšanā un pretendentu piedāvājumu vērtēšanā netika iesaistīti eksperti, Elektronisko sakaru direkcijas un Nacionālās radio un televīzijas padomes pārstāvji, tiesa kopsakarā ar šo atziņu nav vērtējusi liecinieku /Persona AE/, /Persona AC/ un /Persona AD/ liecības.

[9.2] Tiesa nemotivēti noraidījusi Valsts kontroles revīzijas ziņojuma secinājumu par to, ka Noteikumi Nr. 714 neparedzēja VAS „Nosaukums I” nekādus uzdevumus televīzijas programmu zemes apraides ciparformātā ieviešanā un nodrošināšanā.

[9.3] Tiesa nemotivēti atzinusi par neattiecināmiem uz konkrēto kriminālprocesu un nav vērtējusi Satiksmes ministrijas 2011. gada 3. jūnija atbildei procesa virzītājam pievienotos dokumentus, kas satur ziņas par Konkursa komisijas sastāvā iekļauto personu – /Persona AC/ un /Persona AO/ – izglītību un darba pieredzi, ar kurām prokurors pamatoja viņu neatbilstību dalībai attiecīgajā komisijā, kā arī apsūdzētā /Persona E/ un liecinieku /Persona AO/ un /Persona AC/ liecības par Konkursa komisijas sastāva noteikšanas apstākļiem un Konkursa nolikuma izstrādāšanas apstākļiem.

[10] Apelācijas instances tiesa atzinusi, ka /Persona I/ celtajā apsūdzībā pēc Krimināllikuma 195. panta trešās daļas faktisko apstākļu aprakstā iekļauta atsauce uz šā noziedzīgā nodarījuma saistību ar apsūdzētajiem, tai skaitā /Persona I/ celto apsūdzību pēc Krimināllikuma 177. panta trešās daļas par SIA „Nosaukums H” finanšu līdzekļu – 3 041 293,60euro – izkrāpšanu.

Senāts konstatē, ka, neizvērtējot lietā esošos pierādījumus atbilstoši Kriminālprocesa likumā noteiktajām prasībām un atzīstot, ka nav noticis Krimināllikuma 177. panta trešajā daļā paredzētais noziedzīgais nodarījums, kas uzskatāms par predikatīvo noziedzīgo nodarījumu, apelācijas instances tiesa secinājusi, ka /Persona I/ atzīstams par nevainīgu un attaisnojams arī pēc Krimināllikuma 195. panta trešās daļas, proti, par sekundāro noziedzīgo nodarījumu.

Senāts atzīst, ka apelācijas instances tiesa pieļāvusi Kriminālprocesa likuma 511. panta otrās daļas, 525. panta otrās daļas, 124. panta otrās daļas, kā arī 564. panta ceturtās pārskatījumus, kas ir atzīstami par Kriminālprocesa likuma būtiskiem pārskatījumiem šā likuma 575. panta trešās daļas izpratnē un ir noveduši pie nelikumīga nolēmuma šajā daļā un ir pamats sprieduma atcelšanai.

[11] Apelācijas instances tiesa atzinusi, ka lēmumā par piespiedu ietekmēšanas līdzekļa piemērošanu juridiskajai personai SIA „Nosaukums A” ir iekļauta atsauce uz šā noziedzīgā nodarījuma saistību ar apsūdzētajam /Persona G/ celto apsūdzību pēc Krimināllikuma 177. panta trešās daļas par SIA „Nosaukums H” finanšu līdzekļu – 3 041 293,60euro – izkrāpšanu.

Senāts konstatē, ka, neizvērtējot lietā esošos pierādījumus atbilstoši Kriminālprocesa likumā noteiktajām prasībām, apelācijas instances tiesa atzinusi, ka nav noticis apsūdzētajam /Persona G/ inkriminētais Krimināllikuma 177. panta trešajā daļā paredzētais noziedzīgais nodarījums – SIA „Nosaukums H” finanšu līdzekļu izkrāpšana apsūdzēto vai citu personu labā – un līdz ar to nav pamata arī piespiedu ietekmēšanas līdzekļu piemērošanai SIA „Nosaukums A”.

Senāts atzīst, ka apelācijas instances tiesa pieļāvusi Kriminālprocesa likuma 511. panta otrās daļas, 525. panta otrās daļas, 124. panta otrās daļas, kā arī 564. panta ceturtās pārskatījumus, kas ir atzīstami par Kriminālprocesa likuma būtiskiem pārskatījumiem šā likuma 575. panta trešās daļas izpratnē un ir noveduši pie nelikumīga nolēmuma šajā daļā un ir pamats sprieduma atcelšanai.

[12] Senāts konstatē, ka pretēji kasācijas protestā norādītajam apelācijas instances tiesa spriedumā ir argumentējusi, kāpēc tā uzskata par neiespējamu apsūdzēto darbības kvalificēt pēc Krimināllikuma 318. panta. Savus atzinumus apelācijas instances tiesa ir pamatojusi gan ar Kriminālprocesa likuma normām, gan Senāta judikatūrā paustajām atziņām.

[13] Saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 588. panta 3.¹ daļu, ja kasācijas instances tiesa pieņem šā likuma 587. panta pirmās daļas 2. punktā paredzēto lēmumu, tā izlemj jautājumu arī par drošības līdzekli.

Senāts konstatē, ka apsūdzētajiem drošības līdzeklis nav piemērots. Vienlaikus Senāts atzīst, ka drošības līdzekļa piemērošanai apsūdzētajiem šajā kriminālprocesa stadijā nav tiesiska pamata.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Kriminālprocesa likuma 585. pantu un 587. panta pirmās daļas 2. punktu, Senāts

nolēma

atcelt Rīgas apgabaltiesas 2023. gada 4. augusta spriedumu pilnībā un nosūtīt lietu jaunai izskatīšanai Rīgas apgabaltiesā.

Lēmums nav pārsūdzams.

A. Branta I. Jansone I. Radzeviča